

Jaarverslag 2019

Stichting Primo Schiedam
Burgemeester van Lierplein 77 3134 ZB Vlaardingen
www.primoschiedam.nl

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2019 van Stichting Primo Schiedam.

Het bestuursverslag vormt samen met de jaarrekening het jaarverslag van het schoolbestuur.

Middels dit verslag legt de bestuurder verantwoording af aan ouders, personeel, de medezeggenschapsraden en partners waaronder de gemeente Schiedam. Het verslag wordt besproken met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) en de raad van toezicht (RvT) en aangeboden aan de gemeenteraad en onze samenwerkingspartners met het verzoek om te reageren. Dit jaarverslag informeert u over het algemene instellingsbeleid. We geven aan welke activiteiten zijn ondernomen om de kwaliteit van het onderwijs en de organisatie te verbeteren en wat we hebben gedaan om de doelen die we ons stelden te verwezenlijken.

We gaan daarbij de thema's af van ons beleids- en jaarplan:

- Onderwijs en kwaliteit
- Personeel en professionalisering
- Behoud en uitbouw volwaardige huisvesting
- Public relations en strategie
- Financieel gezonde bedrijfsvoering

De jaarverslagen van de raad van toezicht en de GMR zijn geen onderdeel van het bestuursverslag maar wel als document toegevoegd zodat de drie jaarverslagen gebundeld één document vormen.

Het bestuursverslag is opgesteld in het format dat dit jaar is ontwikkeld door de PO Raad. Het eerste hoofdstuk bevat algemene informatie over het bestuur. Het tweede hoofdstuk blikt terug op de resultaten van het beleid van het verslagjaar. Het derde hoofdstuk bevat een toelichting op de financiële situatie van het bestuur.

2019 was wederom een inspirerend jaar waarin nieuwe initiatieven zijn gestart en andere werden voortgezet ten behoeve van onze missie: het versterken van het openbaar onderwijs in Schiedam. Toegankelijk voor iedereen, met aandacht voor diversiteit!

Vlaardingen, 15 juni 2020

Peter Jonkers
Directeur-bestuurder
Stichting Primo Schiedam

Inhoudsopgave

Bestuursverslag

1. Wie zijn wij?	4
1.1 Organisatie	4
1.2 Profiel	6
1.3 Dialoog	8
2. Verantwoording beleid	10
2.1 Onderwijs & kwaliteit	10
2.2 Personeel & professionalisering	15
2.3 Huisvesting & facilitaire zaken	20
2.4. Public relations en strategie	23
2.5 Financieel beleid	24
2.6 Risico's en risicobeheersing	25
3. Verantwoording financiën	28
3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief	28
3.2 Balans en staat van baten en lasten	30
3.3 Financiële positie	38
Bijlage 1 Verslag Toezichthoudend Orgaan	39
Bijlage 2 Verslag GMR	41

Jaarrekening

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Balans per 31 december 2019, vergelijkende cijfers per 31 december 2018

Staat van Baten en Lasten 2019, vergelijkende cijfers 2018

Kasstroomoverzicht 2019

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

Verantwoording Subsidies

Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

Overzicht verbonden partijen

Wet Normering Topinkomens

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Ondertekening

Gebeurtenissen na balansdatum

(Voorstel) Bestemming van het resultaat

Overige gegevens

Gegevens rechtspersoon

Controleverklaring

Adressen scholen

1. Wie zijn wij?

Stichting Primo Schiedam is een stichting met 11 openbare scholen en circa 3.400 leerlingen. Stuk voor stuk actieve en ondernemende scholen met tevreden ouders en leerlingen. Primo is financieel gezond.

Onze scholen onderscheiden zich door een eigen onderwijsconcept. We hebben een Montessorischool, een Daltonschool, scholen die ontwikkelingsgericht werken en scholen die met het leerstofjaarklassensysteem werken.

Al onze scholen vormen met de kinderopvangorganisaties Integraal Kind Centra's en zijn succesvol in de bestrijding van onderwijsachterstanden en het creëren van een kansrijke start in het voortgezet onderwijs.

Primo Schiedam staat voor sterk openbaar onderwijs. Daarbij gaat het uiteraard over taal en rekenen, maar er is veel meer: aandacht voor wederzijds respect, waarden en normen, levensbeschouwing, wereldoriëntatie, cultuur en sport vinden wij net zo belangrijk!

1.1 Organisatie

Contactgegevens Primo Schiedam

- Stichting Primo Schiedam (bestuursnummer 41567)
- Burgemeester van Lierplein 77, 3134 ZB Vlaardingen
- 010-4260446
- info@primoschiedam.nl
- www.primoschiedam.nl

Contactpersoon

- Peter Jonkers, directeur-bestuurder
- Dhr. Jonkers heeft geen bezoldigde of onbezoldigde (neven)functies

Overzicht scholen

[Bekijk hier de scholen van Primo Schiedam.](#)

Het leerlingenaantal van 1-10-2019 per school:

13GL	De Peperklip	363
13LM	De Singel	606
13XQ	Montessori Schiedam	200
14AZ	Het Kleurrijk	185
14EC01	Con De Wereldschool	115
14EC	Het Startblok	354
14GW	De Taaltuin	201
14XU	Het Windas	349
15EJ	Loep	176
15HT	De Violier	308
15KN	De Klinker	355
19VE	SBO De Poldervaart	148
	Totaal	3360

De Wereldschool die het onderwijs aan nieuwkomers verzorgt, staat wel in deze lijst maar valt onder de aansturing van het samenwerkingsverband en verantwoordt zich aan de stuurgroep waarin de bestuurder van het samenwerkingsverband en de bestuurders van schoolbesturen zitting hebben.

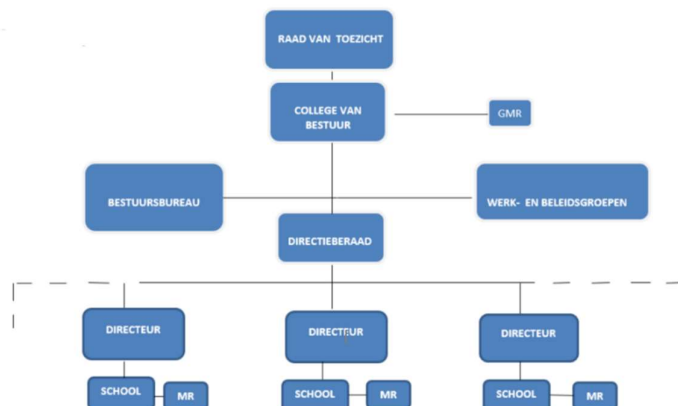
De juridische en interne organisatiestructuur

Het openbaar onderwijs is per 1 januari 2006 verzelfstandigd. Sinds die datum is Primo Schiedam het bevoegd gezag van de openbare scholen. Hoewel er een stichting in het leven is geroepen met een eigen bestuur, blijft er een relatie met de gemeente: de statuten kunnen pas worden vastgesteld of gewijzigd na goedkeuring door de gemeenteraad. Ook benoemt de gemeenteraad op voordracht van de raad van toezicht de leden ervan.

Sinds 1 januari 2011 kent de stichting een raad van toezicht-model.

In dit model worden de taken toezicht, bestuur en dagelijkse leiding formeel onderscheiden en gescheiden.

De raad van toezicht (RvT), bestaande uit vijf leden, is verantwoordelijk voor het intern toezicht binnen de stichting en het werkgeverschap voor de bestuurder. De RvT geeft goedkeuring aan belangrijke beleidsdocumenten en adviseert het bestuur op alle beleidsterreinen. De inspraak is geregeld middels het medezeggenschapsreglement van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) en medezeggenschapsraden (MR) van de scholen. De bestuurder zit het directiebestuur voor. Dit is de werkvergadering waarbinnen het beleid van de stichting wordt voorbereid, vastgesteld en geëvalueerd. De directeuren van de scholen, de bestuurder en op afroep medewerkers van het bestuursbureau nemen deel aan deze vergadering.

Governance

In [Code Goed Bestuur in het primair onderwijs](#) zijn basisprincipes vastgelegd omtrent professionaliteit van bestuurders, toezichthouders en managers in het primair onderwijs. Primo Schiedam handhaaft deze code. Voor de verdere uitwerking zie [het managementstatuut](#) van Primo Schiedam.

Bestuur

- Dhr. P (Peter) Jonkers
- Directeur-bestuurder

Intern toezichtsorgaan (Raad van Toezicht)

Voor een overzicht van de leden Raad van Toezicht inclusief nevenfuncties en aandachtgebieden wordt verwezen naar: [Bijlage 1 Verslag Toezichthoudend Orgaan](#)

(Gemeenschappelijke) medezeggenschap

De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad waarin een ouder en een leerkracht van iedere school zitting heeft vergadert minimaal vier keer per jaar. De vergadering start en eindigt met een plenair gedeelte. In de tussentijd wordt in themaraden vergaderd met beleidsmedewerkers van het bestuursbureau en de bestuurder. Er zijn drie themaraden, te weten:

Onderwijs, kwaliteit, communicatie en ICT;

Personeel en organisatie;

Financiën en huisvesting.

Het doel is vooral de GMR aan de voorkant van de beleidsvoornemens mee te nemen.

[Statuut GMR](#)

[Reglement GMR](#)

[Bijlage 2 Verslag GMR](#)

1.2 Profiel

Missie & visie

Primo Schiedam heeft als missie kinderen kwalitatief goed onderwijs te bieden en ze zo te begeleiden in hun ontwikkeling, dat zij het beste uit zichzelf leren halen. Op die manier kunnen ze een goede start maken in het voortgezet onderwijs. Aan de hand van het onderwijs en de begeleiding die onze Primo-scholen bieden, ontplooiën kinderen zich en gaan ze op zoek naar hun passies en doelen in het leven. Hierbij kijken wij naar het kind in zijn geheel. De kerntaak van Primo Schiedam is het geven van onderwijs, andere competenties van het kind worden met behulp van stakeholders verder ontwikkeld.

Sturen op samenspel

Leerkrachten, directeuren, ondersteuners, ouders, RvT-leden en andere stakeholders hebben allemaal hun eigen rol, ambities en ideeën als het gaat om de ontwikkeling van kinderen. Ze hebben ook allemaal hun eigen belangen en gevoeligheden. Maar bovenal hebben ze elkaar nodig voor het realiseren van onderwijskwaliteit. Deze kwaliteit is eerder gelegen in de kracht van het samenspel dan in de kracht van doelen en plannen. Het bestuur van Primo Schiedam is van mening dat - naast de meer algemene kenmerken van goed bestuur, zoals het strategisch positioneren van de organisatie, het vormgeven van goed werkgeverschap en het voeren van een goede bedrijfsvoering - het belang van goed besturen vooral gericht is op 'sturen op samenspel'. Dat wil zeggen: het koppelen van professionals en stakeholders aan het realiseren van ambities, onderwijskundige doelen en uitdagingen in en rond de school. Primo Schiedam gaat hierbij voor ruimte voor diversiteit én onderlinge verbondenheid. Wellicht niet altijd makkelijk te combineren, maar door hier samen aan te werken, komen we uit waar we willen.

De kernwaarden van Primo Schiedam:

Iedereen welkom De openbare school staat open voor alle kinderen, ongeacht hun levensovertuiging, godsdienst, politieke gezindheid, afkomst, geslacht of seksuele geaardheid.	Waarden en normen De openbare school besteedt actief aandacht aan uiteenlopende levensbeschouwelijke, godsdienstige en maatschappelijke waarden.
Iedereen benoembaar Benoembaarheid op de openbare school staat open voor iedereen, ongeacht levensovertuiging, godsdienst, politieke gezindheid, afkomst, geslacht of seksuele geaardheid.	Van en voor de samenleving De openbare school is van en voor de samenleving en betreft leerlingen, ouders en personeelsleden actief bij de besluitvorming over doelstellingen en werkomstandigheden en stemt af met externe betrokkenen en belanghebbenden.
Wederzijds respect De openbare school houdt rekening met en gaat uit van wederzijds respect voor de levensbeschouwing of godsdienst van alle leerlingen, ouders en personeelsleden.	Levensbeschouwing en godsdienst De openbare school biedt de gelegenheid om levensbeschouwelijk vormings- of godsdienstonderwijs te volgen.

Kernactiviteiten

De kerntaak van Primo Schiedam is het geven van onderwijs, andere competenties van het kind worden met behulp van stakeholders verder ontwikkeld.

Strategisch beleidsplan

In 2018 is het [beleidsplan 2019-2023](#) vastgesteld.

Toegankelijkheid & toelating

Iedere openbare school staat open voor iedereen, ongeacht levensovertuiging, godsdienst, politieke gezindheid, afkomst, geslacht of seksuele geaardheid. De enige redenen dat leerlingen niet geplaatst kunnen worden, is wanneer de hulpvraag van een leerling zo specifiek is, dat de school deze niet kan invullen of dat de groep waar de leerling in moet worden geplaatst vol zit. In beide gevallen wordt met de ouders gekeken of er een andere openbare school dan wel indien nodig een school voor speciaal onderwijs in de buurt is waar het kind kan worden geplaatst.

1.3 Dialoog

Samenwerkende partijen

Gemeente Schiedam	De scholen van Primo Schiedam staan in de gemeente Schiedam. Naast subsidieverstrekker is de gemeente Schiedam een belangrijke partner. Er wordt nauw samengewerkt met de gemeente als het gaat om projecten als De Wereldschool (Het centrum voor onderwijs aan nieuwkomers) en de Brede School Academie in de wijk Oost. Daarnaast beheert Primo Schiedam de gymnastiekzalen voor de gemeente en is er gewerkt aan het Integraal Huisvestingsplan (IHP).
Kinderopvangorganisaties	Ook in 2019 werkten we samen met de kinderopvangorganisaties KomKids, Mundo en Amalia. Doel van de samenwerking is het vormen van Integratie Kind Centra (IKC) waarbij onderwijs en opvang nauw met elkaar samenwerken.
Minters	Op al onze scholen is vanuit Minters een schoolmaatschappelijk werker actief die kinderen en ouders begeleidt.
De Kleine Ambassade	De Kleine Ambassade helpt jongeren een plek te vinden in de maatschappij en organiseert daartoe projecten waarbij kinderopvang het uitgangspunt is en waar onze scholen met regelmaat aan deelnemen. Daarnaast verzorgt de Kleine Ambassade mede de vormgeving van onze (digitale) communicatie. Projecten waar scholen in 2019 aan deelnamen waren: • Afval The Game • Kindergemeenteraad Schiedam • Studio PLU!S
NME-centrum	Leerlingen van Primo Schiedam volgen hier natuurlessen. Daarnaast begeleidde het NME-centrum de scholen van Primo Schiedam met het project Eco-Schools. Het doel van dit project is het duurzaam denken en doen verankeren in het DNA van leerlingen, leerkrachten en de school als geheel.
De Bibliotheek Schiedam	De bibliotheken op onze scholen worden in nauwe samenwerking met de gemeentebibliotheek (de Bibliotheek Schiedam) georganiseerd en up-to-date gehouden. Ook worden er allerlei lees bevorderende activiteiten op onze scholen i.s.m. de bibliotheek georganiseerd.
Het Theater aan de Schie	Onze scholen namen deel aan verschillende schoolvoorstellingen, workshops en andere educatieve activiteiten voor kinderen.
Het Stedelijk Museum Schiedam	Onze leerlingen bezochten het museum en leerkrachten namen deel aan inspiratiebijeenkomsten.
Stichting Mooi werk	Ook in 2019 werden er cultuurcoördinatoren van Primo Schiedam opgeleid door Stichting Mooi Werk.
Pabo Rotterdam (onderdeel van de Hoge School Rotterdam)	Primo Schiedam nam in 2019 met drie scholen deel aan het project "Opleidingsschool". Dit betrof De Klinker, De Violier en Loep. Het aantal scholen dat deel uit gaat maken van de opleidingsschool zal de komende drie jaar uitbreiden. Er wordt ook hard samengewerkt aan het opleiden van zij-instromers. Primo Schiedam had twintig zij-instromers in 2019.

Samenwerkingsverband “Onderwijs dat Past”

– Ieder kind het recht om erbij te horen –

[“Het samenwerkingsverband ‘Onderwijs dat past’”](#)

[Visiedocument van de gezamenlijke schoolbesturen voor primair onderwijs in de regio Schiedam, Vlaardingen en Maassluis \(SVM\)](#)

[Film over de visie van ons samenwerkingsverband](#)

[Het ondersteuningsplan](#)

De belangrijkste items die in 2019 aan bod zijn geweest:

- Het terugdringen van het aantal thuiszitters;
- Thuisnabij onderwijs in combinatie met onderwijs-zorg aansluiting: de wijkgerichte aanpak;
- Ontwikkelen SBO/SO binnen het thuisnabij onderwijs;
- Het definiëren van afspraken met samenwerkingsverband en partners (gemeente, Minters, WOT's en kinderopvang);
- Het verder ontwikkelen van een expertise web;
- Onderwijs aan hoogbegaafde leerlingen in de regio;
- Het bieden van speciale leesbegeleiding voor leerlingen die dat nodig hebben.

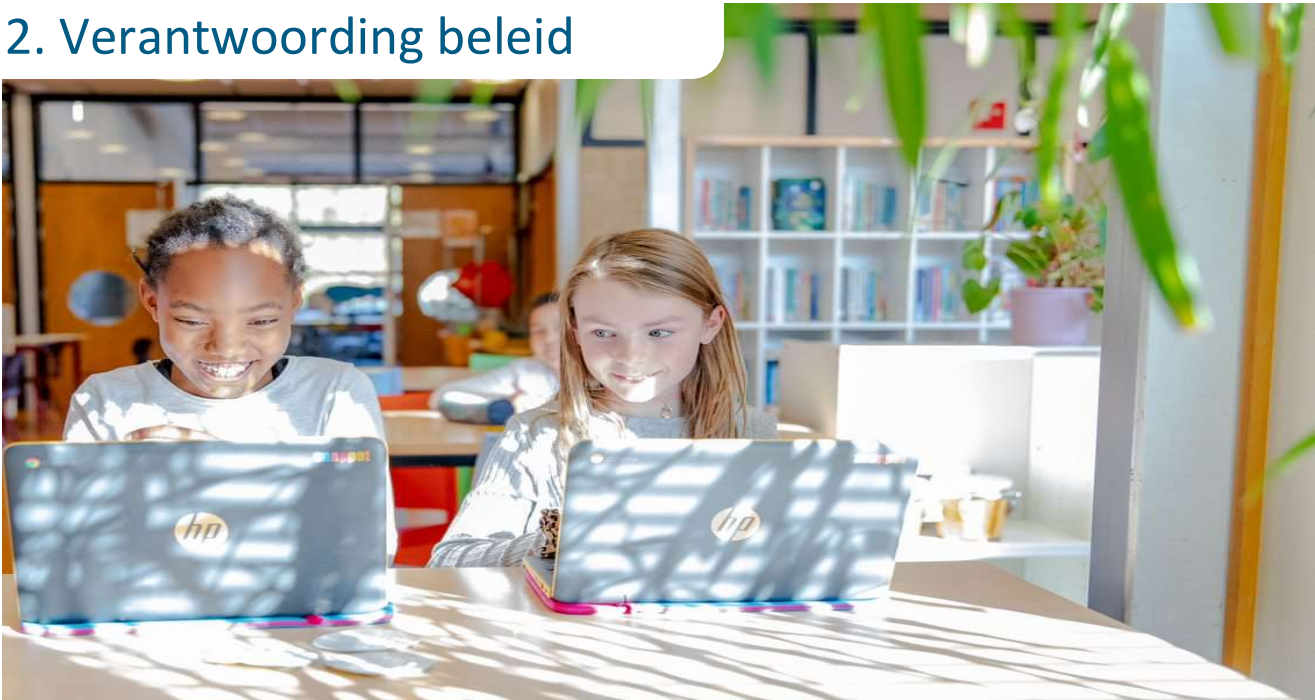
Klachtenbehandeling

Primo Schiedam stuurt erop dat klachten zo laag mogelijk in de organisatie worden afgehandeld. Dit betekent dat wanneer klachten naar tevredenheid op schoolniveau kunnen worden afgewikkeld, deze niet bij het bestuur terechtkomen. Op welke wijze Primo Schiedam omgaat met klachten staat beschreven in [de klachtenregeling](#).

In 2019 bereikten vier klachten het bestuur. Hiervan zijn twee klachten voorgelegd aan de onderwijsgeschillen commissie waarvan één klacht niet ontvankelijk is verklaard en van de tweede klacht het advies van de onderwijsgeschillen commissie is overgenomen. Deze klachten zijn naar tevredenheid van de betrokkenen afgehandeld.

2. Verantwoording beleid

In dit hoofdstuk verantwoordt het bestuur het gevoerde beleid op de volgende beleidsterreinen: Onderwijs & kwaliteit, personeel & professionalisering, huisvesting & facilitaire zaken en financieel beleid. Het hart van deze paragrafen wordt gevormd door de verantwoording van de gestelde doelen, de behaalde resultaten en de mogelijke vervolgstappen. De laatste paragraaf van dit hoofdstuk gaat in op de risico's en risicobeheersing.

2.1 Onderwijs & kwaliteit

Onderwijskwaliteit

Veel dingen zijn meetbaar, zoals toetsresultaten, maar niet alles is te meten. De kwaliteit van ons onderwijs omvat niet alleen het effectief aanleren van kennis en vaardigheden, maar ook het vormen van kinderen tot zelfstandige, zelfverantwoorde personen en dat is niet in cijfers uit te drukken.

Kwaliteitszorg van Primo Schiedam is het gehele systeem dat gehanteerd wordt om de kwaliteit van het onderwijs te bewaken en/of te verbeteren. Met ons kwaliteitszorgsysteem willen wij het hebben over de kwaliteit van ons onderwijs. Dat zijn de onderwijsresultaten maar ook het welbevinden van leerlingen, ouders en medewerkers. Natuurlijk zijn ook zaken als het gebouw, het onderhoud en de schoonmaak die tevredenheid beïnvloeden.

Om de kwaliteit van het onderwijs te bewaken en te verbeteren ondernemen wij verschillende acties en gebruiken we verschillende instrumenten.

Beleidsplan/ Schooplan

Een keer in de vier jaar schrijft het bestuur een beleidsplan en de scholen het jaar erna hun schoolplannen waarin het staande beleid en de ambities voor de volgende vier jaar zijn beschreven.

Jaarplan

Ieder jaar maakt het bestuur een kort en bondig jaarplan. De scholen nemen de punten die voor hen van toepassing zijn over en vullen dit aan met eigen punten.

Audits

Elke school van Primo Schiedam wordt jaarlijks bezocht door een auditteam bestaande uit de bestuurder, een directeur van één van de scholen en zijn/haar IB-er en/of leerkrachten.

Instrumenten:

Arbomeester: De scholen vullen de risico-inventarisatie in en evalueren deze met regelmaat;

Riskchanger: Een kwaliteitssysteem dat de mogelijkheid biedt om de processen van de scholen en het bestuursbureau te monitoren. Het systeem biedt de mogelijkheid om de voorgenomen verbeteringen te monitoren op basis van de PCDA-cyclus;

Leerlingvolgsysteem: In ParnasSys worden de toetsresultaten bijgehouden. Twee keer per jaar worden de resultaten besproken met de kwaliteitsmedewerker en de bestuurder;

Tevredenheidsonderzoeken: In ParnasSys worden de vragenlijsten van scholen op de kaart afgenomen om de ouder-, leerling- en medewerker tevredenheid te meten;

Cuppella Taakbeleid: Dit programma wordt door de directeuren gebruikt om de afspraken rond taakbeleid vast te leggen en te monitoren.

Bovenstaande instrumenten worden gebruikt om zowel de sterkte- en zwakteanalyse per school in kaart te brengen, die de basis vormt voor de schoolplannen, als om de voortgang te monitoren.

De voortgang van de jaarplannen en de monitorgegevens vanuit de evaluaties vormen de gespreksonderwerpen van de voortgangsgesprekken met de directeuren, de GMR-werkgroepen en de commissie 'Onderwijs en Kwaliteit' van de RvT. Zowel op bovenschools- als op schoolniveau wordt gewerkt in werkgroepen en PLG's (professionele leergemeenschappen) aan verdere (onderwijs-)beleidsontwikkeling.

Wat betreft onderwijs en kwaliteit had het bestuur de onderstaande doelen voor 2019 geformuleerd:

Groen = Doel wordt of is gehaald

Geel = Proces loopt nog

Oranje = Doel wordt of is niet gehaald

Thema	Doelstelling	Voortgang
Begrijpend lezen en woordenschat	Binnen Primo Schiedam is op alle school beleid ontwikkeld op grond van de laatste inzichten op het gebied van begrijpend lezen en woordenschat. Alle scholen weten zich te verantwoorden over de resultaten die op deze gebieden worden behaald en het aanbod wat hierop wordt gebaseerd. In december 2021 hebben alle scholen het beleid rond het leesonderwijs w.o. begrijpend lezen en woordenschat vastgelegd in een kwaliteitskaart.	Afgelopen jaar zijn er kwaliteitskaarten ontwikkeld op scholen en is er één bovenschools ontwikkeld. Door nieuwe ontwikkelingen op het gebied van Close reading wordt dit project verlengd tot in 2021.
Gebruik ICT bij het inrichten van het onderwijs en analyseren van data	Alle scholen benutten ICT bij het inrichten van het onderwijs. Het systeem is zo ingericht dat het handelingsgericht- en opbrengstgericht werken wordt ondersteund. Het benutten van ParnasSys of andere programma's voor het aanleveren van gegevens t.b.v. het bespreken van de opbrengsten.	Dit is gebeurd het afgelopen jaar. Echter is Primo Schiedam nog niet tevreden over de software die tot haar ter beschikking staat. Dit project wordt om die reden doorgetrokken naar 2020.

Cultuur-educatie	Kinderen op onze scholen krijgen een zo goed mogelijk cultuuraanbod. Onze scholen werken samen met elkaar en andere instellingen om dit voor elkaar te krijgen. Iedere school heeft een duidelijke cultuurvisie en aanbod wat daarop gebaseerd is. Alle scholen hebben een cultuur coördinator die de opleiding daarvoor heeft gevolgd. Het beleid van cultuureducatie staat opgenomen in een kwaliteitskaart	Scholen hebben een visie op cultuureducatie. Nog niet iedere school heeft het beleid vastgelegd in een kwaliteitskaart. Dit project loopt volgens planning door in 2020.
Versterken van het aanbod op het gebied van techniek in het onderwijs	Alle scholen hebben hun beleid t.a.v. techniek in het curriculum geformuleerd en geïmplementeerd. Dit wordt vastgelegd in een kwaliteitskaart	Projectgroep is hiermee bezig. Er hebben nascholingsbijeenkomsten bovenscholen met collega-besturen Siko en Sic plaatsgevonden. Project loopt volgens planning door tot en met 2021.
Burgerschapsvorming/ kinderp participatie	Beleid rond burgerschapsvorming wordt geformuleerd. Beleid t.a.v. kinderp participatie wordt geformuleerd. Dit wordt vastgelegd in een kwaliteitskaart	Niet iedere school heeft dit uitgewerkt. Dit loopt door in 2020 en 2021.
Onderwijs aan (hoog) begaafde leerlingen	Het beleid rond de bovenbestuurlijke plusgroep wordt verder vastgelegd in een kwaliteitskaart. Iedere school werkt verder aan het vormgeven van niveau 1, 2, en 3 en heeft dit opgenomen in het jaarplan.	Inmiddels draaien de bovenbestuurlijke plusklassen in het samenwerkingsverband. Primo Schiedam levert hiervoor de coördinator. Het beleid is verankerd in het samenwerkingsverband.
Passend onderwijs: 'Wijkgericht werken'	Op samenwerkingsverband- en school- en bestuursniveau niveau wordt invulling gegeven aan passend onderwijs.	Afgelopen jaar zijn individuele school- en wijk arrangementen georganiseerd. Project loopt volgens plan.
Curriculum ontwikkeling 'Onderwijs 2032'	Scholen faciliteren de ontwikkeling van leerkrachten op dit gebied. Leerkrachten zijn op de hoogte wat 21 century skills inhouden. Al het personeel ervaart het gebruik van de laatste ICT-middelen (iPad, Chromebook).	Dit loopt volgens plan. Twee scholen werken mee aan de ontwikkeling van het Nederlands Kenniscurriculum dat samen met vier andere schoolbesturen wordt ontwikkeld de komende jaren.
Ouderportaal	Beleid t.a.v. digitale communicatie met ouders wordt per school geëvalueerd en zo nodig aangescherpt.	Dit is nog niet afgerond op iedere school, loopt om deze reden door in 2020.
Mediawijsheid & digitale geletterdheid	Bovenscholen wordt het beleid rond digitale geletterdheid geformuleerd.	In 2019 is hier een start mee gemaakt. Wordt in 2020 volgens plan gecontinueerd

Onderwijsresultaten

De onderwijsresultaten van de scholen zijn terug te vinden op scholenopdekaart.nl.

Naam School	Toets	Schooljaar	Ondergrens	Gecorrigeerde score
13 GL De Peperklip	IEP	2018 / 2019	71,6	74,9
13LM De Singel	CITO	2018 / 2019	532,2	533,1
13XQ Montessori Schiedam	CITO	2018 / 2019	533,9	534,4
14AZ Het Kleurrijk	IEP	2018 / 2019	76,1	78,6
14EC Het Startblok	CITO	2018 / 2019	531,8	530,4
14GW De Taaltuin	IEP	2018 / 2019	76,6	78
14XU Het Windas	CITO	2018 / 2019	533,1	533,8
15EJ Loep	ROUTE 8	2018 / 2019	195,8	202,5
15HT De Violier	IEP	2018 / 2019	79,3	83,9
15KN De Klinker	ROUTE 8	2018 / 2019	203,8	211,4

Onderwijsinspectie

In 2019 heeft er geen inspectieonderzoek plaatsgevonden op onze scholen. Op 21 januari 2019 is wel het [Inspectierapport](#) vastgesteld naar aanleiding van het onderzoek naar bestuur en scholen dat in 2018 heeft plaatsgevonden. Dit vierjaarlijks kwaliteitsonderzoek werd bij het bestuur en vijf scholen uitgevoerd, te weten De Peperklip, Het Kleurrijk, De Poldervaart, De Taaltuin en De Wereldschool. Alhoewel De Wereldschool aangestuurd wordt door het samenwerkingsverband, werd het onderzoek van deze school meegenomen in dit onderzoek omdat de leerlingen officieel zijn ingeschreven bij Het Startblok.

Uit het onderzoek kwam naar voren dat de kwaliteit op de onderzochte standaarden voldoende tot goed is. De 'kwaliteitszorg' en 'kwaliteitscultuur' werden als goed beoordeeld. Het onderdeel 'verantwoording en dialoog' werd met een voldoende beoordeeld, evenals de 'financiële continuïteit en financiële rechtmatigheid'. Voor wat betreft deze laatste twee was alleen een voldoende of onvoldoende te scoren. Ook de onderzochte onderdelen op de scholen werden voldoende tot goed beoordeeld. Het waren stuk voor stuk mooie verslagen.

Interne audits hebben plaatsgevonden bij Het Kleurrijk, De Singel en SBO De Poldervaart. De audits, die als zeer leerzaam werden ervaren door zowel de auditoren als de betrokken scholen, hebben geleid tot verbeterpunten die zijn opgenomen in de jaarplannen van de scholen. Ook in 2019 participeerde de bestuurder in het 'Bestuurlijk Netwerk Inspectie Toezicht' (BNIT) van de PO-raad.

Passend onderwijs

De scholen hebben de middelen vanuit de lumpsum uitgegeven ten behoeve van het bereiken van onderstaande doelen:

- 1. Preventieve en persoonlijke ondersteuning.**

Doelstelling: tijdige, adequate en gepaste leerlingenzorg op maat, om zo thuisnabij mogelijk onderwijs aan te kunnen bieden. De ingezette expertise leidt tot aantoonbaar succes. Positieve evaluaties van scholen, ouders, leerlingen en partners.

- 2. Ondersteuningsteam op de school (OT):**

Het ondersteuningsteam is in staat om de passende extra ondersteuning te definiëren zonder overbodige bureaucratie en aan te vragen door benodigde documenten zoveel mogelijk efficiënt in te zetten.

Doorgaande ontwikkelingslijnen

1. Samenwerking tussen school, scholen in de wijk en externe expertise waar de leerling en leerkracht optimaal van kunnen profiteren.

Beoogd effect: betere aansluiting zodat kinderen zich zonder onderbreking volgens hun eigen mogelijkheden kunnen ontwikkelen. Terugdringen van het aantal thuiszitters. Onderwijs en Zorg werken samen om de resultaten te optimaliseren en kinderen de juiste onderwijsplek te bieden. Ieder kind volgt een doorgaande ontwikkelingslijn; de schoolcarrière wordt kansrijk ononderbroken door het kind gevolgd.

2. Bijdragen aan het vergroten van de vakbekwaamheid van leerkrachten en lb'ers. Hierin een initiërende en faciliterende rol spelen.

Beoogd effect: versterken van de samenwerking, vergroting van de vakkennis; richtinggevende thema's: passend onderwijs, wijkgericht samenwerken en ontwikkeling expertise netwerk. Zichtbaar worden van de ontwikkeling en de samenwerking rondom kinderen op de scholen in de wijken: positieve evaluaties.

3. Scholing.

Beoogd effect: afstemmen van de communicatie, eenduidigheid in de vaktaal, scholen werken handelingsgericht, Ondersteuningsteams op scholen indiceren handelingsgericht, intern begeleiders, SWV'ers en AB'ers begeleiden oplossingsgericht.

4. Samenwerkingsverband/Primo Schiedam als netwerkorganisatie.

Inspiratie, versterken van de samenwerking, versterking van professionaliteit, formuleren van gedeelde oplossingen, ontwikkelen van beleid. Voor gesignaleerde structurele vraagstukken worden oplossingsmogelijkheden gevonden, pilots gestart die zo nodig in nieuw beleid worden geconsolideerd. Voorbeelden: speciale leesbegeleiding op scholen, de familieklas op De Singel, de bovenbestuurlijke plusklassen voor hoogbegaafde leerlingen. Gebaseerd op onze visie en missie is ons doel om steeds meer thuisnabij te organiseren met o.a. behulp van wijkgericht werken, het expertise web en andere ingezette activiteiten.

Totstandkoming van het beleid

In de deelnemersraad van het samenwerkingsverband is de ontwikkeling van het ondersteuningsplan gevolgd en besproken. Bovenstaande doelstellingen zijn samenwerkingsverband breed gedeeld en verwerkt in de jaarplannen van de betrokken besturen. Het jaarplan van Primo Schiedam wordt in het directiebestuur en de GMR besproken en verwerkt in de jaarplannen van de scholen. Deze worden besproken met schoolteams en de MR van de scholen. In al deze overleggen vindt een wisselwerking tussen de actoren plaats en worden punten teruggekoppeld.

Inzet middelen vanuit het samenwerkingsverband:

Financiering t.b.v:	Bedrag	
Basisondersteuning	€ 119.265	Dit is € 35 per leerling en is door de scholen ingezet t.b.v. urenuitbreiding intern begeleiding, extra handen in de klas en/of nascholing.
Arrangementen	€ 293.846	Dit betreft zowel individuele, groeps- als schoolarrangementen in het kader van bovengenoemde doelstellingen.
Plusklas	€ 22.362	De bijdrage vanuit het samenwerkingsverband t.b.v. de opvang van hoogbegaafde leerlingen.
SBO De Poldervaart	€ 187.852	Dit betreft de financiering vanuit het samenwerkingsverband t.b.v. de opvang van jonge risicokinderen.
SBO De Poldervaart	€ 128.517	Het gedeelte van de bekostiging vanuit het samenwerkingsverband.

Recente ontwikkelingen binnen het samenwerkingsverband.

In 2019 heeft het bestuur van Horizon besloten dat De Gelinckschool, een SO-cluster 4 school, die tevens in het schoolgebouw van SBO De Poldervaart gehuisvest is, met ingang van 1 augustus 2020 haar deuren gaat sluiten. In oktober 2019 is er een werkgroep gestart die heeft onderzocht of het mogelijk is dat deze leerlingen een plek krijgen binnen SBO De Poldervaart. Dit is onderzocht en haalbaar bevonden. SBO De Poldervaart wordt dan een SBO+ voorziening, dat zowel leerlingen met een SBO-indicatie als leerlingen met een cluster 4 indicatie onderwijs biedt. Horizon, het samenwerkingsverband en Primo Schiedam hebben een overeenkomst gesloten waarin de afspraken zijn vastgelegd waardoor dit ook financieel mogelijk wordt.

2.2 Personeel & professionalisering

Onze visie op Personeel & Professionalisering: de onderwijsgeevenden centraal.

Wat betreft personeel en professionalisering had het bestuur de onderstaande doelen voor 2019 geformuleerd:

Groen = Doel wordt of is gehaald

Geel = Proces loopt nog

Oranje = Doel wordt of is niet gehaald

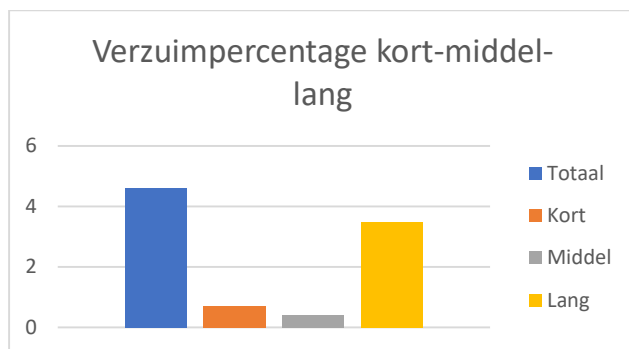
Thema	Doelstelling	Voortgang
Arbeidsvoorwaarden	Primo Schiedam is een goede werkgever. Daartoe actualiseert het mede naar aanleiding van het lerarentekort de arbeidsvoorwaarden	Primo Schiedam betaalt extra reiskosten, lerarenkamers zijn/ worden van een update voorzien. Proces loopt door in 2020.
Kwalitatieve personeelsplanning	Primo Schiedam heeft een kwalitatieve personeelsplanning die leidt tot bewuster plaatsen (mobiliteit) en/of begeleiden van personeel binnen de stichting.	Loopt door in 2020. Inventarisatie is gemaakt nu evaluatie en door ontwikkelen.
Professionalisering	De professionalisering van medewerkers wordt zodanig ingericht dat aan de leerwensen, waar mogelijk, tegemoetgekomen wordt. Daarbij benutten we in toenemende mate de kennis en ervaring van de eigen medewerkers.	Invoering van online leren via cursusaanbod van Skillstown. Aanbod vanuit Primo Academie. Werken in Leerteams en Directie Leerkringen.
Taakbeleid/ inzet werkdrukmiddelen	Binnen Primo Schiedam wordt bewust beleid gevoerd t.a.v. werkverdeling ter voorkoming van werkdruk.	Zie verantwoording werkdrukmiddelen.
Mobiliteit	Actualiseren van het mobiliteitsbeleid.	Mobiliteit wensen geïnventariseerd en uitgevoerd.
Werving & selectie	Het beleid t.a.v. werving en selectie is binnen Primo Schiedam actueel en adequaat ingericht.	Dit is gebeurd en wordt verder uitgewerkt. Procedure is gestroomlijnd.
Doelgroepenbeleid	Primo Schiedam heeft personeelsbeleid t.a.v. verschillende leeftijdsgroepen/ doelgroepen	Er is vooral geïnvesteerd in de zij-instroom en startende leerkracht. Beleid voor de oudere werknemer heeft nog geen aandacht gekregen.

Ontwikkeling van het leiderschap	Binnen Primo Schiedam wordt gewerkt aan het leiderschap.	Covey studiedag voor al het personeel heeft plaatsgevonden. Vijf directeuren hebben hun opleiding bij het CBE afgerond en vier medewerkers worden opgeleid tot schoolleider.
Leraren tekort en vervangingsproblematiek	Iedere dag een onderwijsgevende voor de klas. Continuïteit in de groepen/ scholen.	Hier is veel op ingezet: zij- instroom zie toelichting hieronder.
Verzuimbeleid	Primo Schiedam heeft een ziekteverzuimpercentage van onder de 5%	Het verzuimpercentage in 2019 was 4,6%

Verzuim

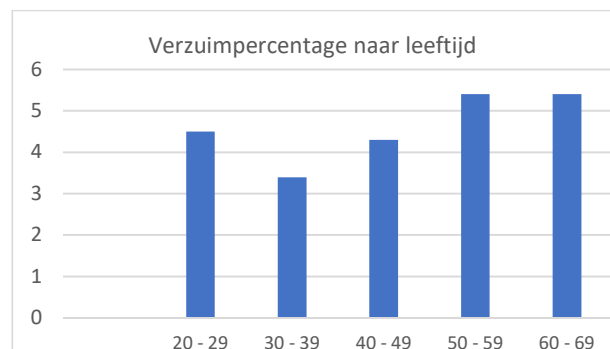
In voorgaande jaren (2017, 2018) daalde het ziekteverzuim bij Primo Schiedam onder het gemiddelde verzuim van de gehele onderwijs branche VO en PO. De daling van het verzuimpercentage t.o.v. voorgaande jaren is in 2019 stabiel gebleven. Voor 2016 lag het verzuimpercentage boven de 7%. In 2016 was het 5,9 % naar 5,4% in 2017. Het verzuimpercentage over het jaar 2019 is gelijk gebleven aan 2018, **4,6%**. Hiermee is de doelstelling voor 2019, lager dan het landelijk cijfer 5%, opnieuw behaald.

Kort verzuim (t/m 7 dagen): 0,7%

Middel verzuim (t/m 6 weken): 0,4%

Lang verzuim (langer dan 6 weken): 3,5%

De meldfrequentie over het jaar 2019 is bij Primo Schiedam gemiddeld 1,2.

In 2018 was dit 1,0 en in 2017 was dit 1,3.

Onze aanpak

Het aanpakken van verzuim is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van werknemer en leidinggevende samen. Het verzuimbeleid is integraal doorgevoerd in de organisatie van de stichting. De verantwoordelijkheid voor verzuimbegeleiding ligt bij de directe leidinggevende. De directe leidinggevende is casemanager. Hiermee wordt bereikt dat de direct leidinggevende met de verzuimende medewerker heel direct aan re-integratie werkt. Dit stimuleert de betrokkenheid bij het werk, de locatie en de kinderen (aanwezigheidsbevordering). Actieve begeleiding en direct contact is een must.

De afdeling P&O heeft een administratieve, initiërende, bewakende en adviserende rol in de ontwikkeling, implementatie en uitvoer van het verzuimbeleid.

In het verzuim casemanagement laat Primo Schiedam zich adviseren en begeleiden door een arbodienst. De arbodienst wordt ingeschakeld door de casemanager op het moment dat dreigende langdurig verzuim aan de orde is en specialistische begeleiding noodzakelijk is. De bedrijfsarts adviseert over de mate van arbeids(on)geschiktheid. Met dit advies gaan de casemanager en medewerker aan het werk ten behoeve van re-

integratie. Uitgangspunt bij verzuim is dat een medewerker kan terugkeren in de eigen functie, mits de functie geschikt blijkt.

Daarnaast vindt met de schoolleiders, de beleidsmedewerker P&O en betrokken medewerker, op verzoek van alle partijen, gesprekken plaats in de vorm van een sociaal medisch overleg (SMO) plaats. Bijzonderheden worden hierin met de bedrijfsarts besproken. Zo kan organisatie breed gestuurd worden op trends.

Lerarentekort

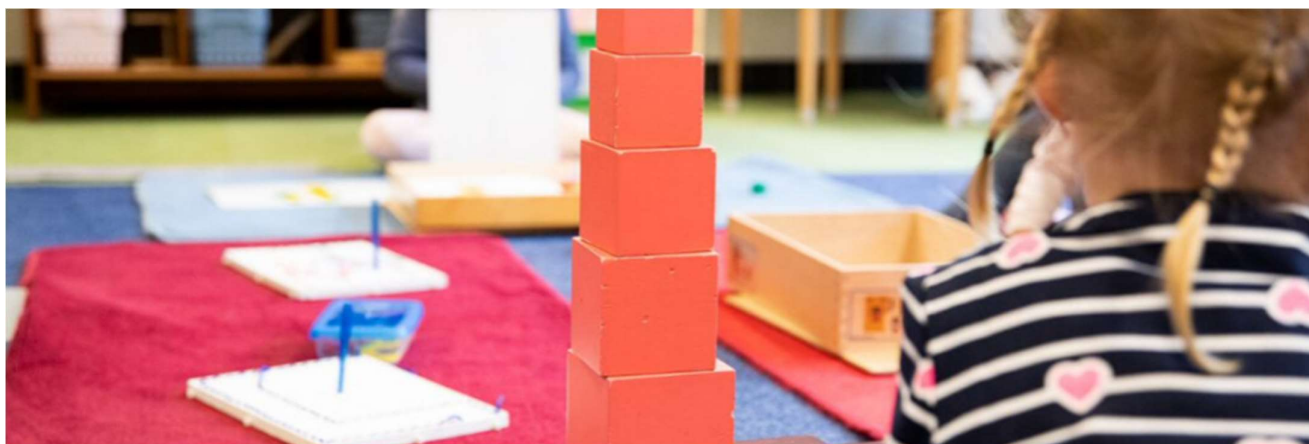
Toelichting: *Het landelijke probleem van het leraren tekort vindt ook haar weerslag bij Primo Schiedam. Naast het aantrekken van docerend personeel om het natuurlijk verloop op te vangen is Primo Schiedam ook op zoek naar extra personeel als gevolg van de leerlingenstijging in de komende jaren.*

Het werven van lesbevoegd personeel werd in 2019 nog steeds bemoeilijkt door het grote landelijke personeel tekort. Primo Schiedam is van mening dat we moeten investeren in eigen personeel en dat we nieuw personeel uit een andere "vijvers" moeten halen, door buiten de onderwijsbranche te gaan zoeken en betrokken te zijn bij het opleiden van nieuwe leerkrachten. Een manier om de instroom aan leerkrachten te stimuleren, is door te investeren in zij-instromers. Zij-instromers gaan na een intensief assessment traject, net als de beginnende leerkracht, waar mogelijk direct zelfstandig aan de slag. Hoewel zij regelmatig begeleidingsgesprekken hebben met collega's van dezelfde school, blijft de uitdaging groot. Ook hier is coaching van groot belang. Zij-instromers hebben vaak een andere achtergrond, waardoor zij op een andere manier gecoacht dienen te worden. De zij-instromers groeien op hun beurt uiteindelijk tot een team van bekwame leerkrachten die de tekorten binnen de scholen, maar ook de vervangingen binnen de scholen op kunnen vangen.

Aan de hand van de opbrengsten van denktank avonden rond de aanpak van lerarentekort begin 2019 zijn de onderstaande maatregelen getroffen:

- Het werven van docerend personeel en toekomstige leerkrachten met een minimale hbo-opleiding maar nog geen ervaring en opleiding heeft in onze branche (zij-instromers).
Doel behaald
- Primo Schiedam bekostigd de studie van zij-instromers en bindt de nieuwe medewerker met een arbeidsovereenkomst voor minimaal 5 jaar (terugbetalingsregeling) Deze medewerker wordt geplaatst op één onze scholen. De zij-instromer volgt de opleiding waarbij hij/zij in twee jaar de bevoegdheid tot lesgeven kan behalen. Tijdens het eerste jaar draait de zij-instromer als leraarondersteuner mee op de school. Per individu wordt bekeken of hij/zij plaatsbaar is op de toegewezen school en in welk tijdsbestek. Wanneer de zij-instromer niet plaatsbaar is op de toegewezen school wordt hij/zij overgeplaatst.
Doel gedeeltelijk behaald
- Iedere zij-instromer wordt begeleid, deze begeleiding (coaching) wordt gegeven door een collega leerkracht van de betreffende school. Voor de coaching wordt de collega één dag vrijgesteld (in de meeste gevallen betekent dit uitbreiding van de wtf).
Doel behaald
- Inmiddels zijn de effecten van gedegen coaching en begeleiding zichtbaar onder zowel startende leerkrachten als de zij-instromers en wordt dit onderschreven door verschillende onderwijsprofessionals. Echter bemoeilijkt het tekort aan leerkrachten de inzet op gedegen coaching trajecten bij alle besturen. Primo Schiedam zoekt hier de samenwerking met de Hogeschool Rotterdam en Participatiefonds om de coaches te ondersteunen.
Doel gedeeltelijk behaald
- Naast het stimuleren van instroom van jonge PABO-studenten (na het middelbaar onderwijs) en zij-instromers, richt Primo Schiedam zich op onderwijsassistenten om het lerarentekort op de langere termijn het hoofd te kunnen bieden. Niet iedere onderwijsassistent heeft de ambitie en/of de capaciteiten om door te groeien naar leerkracht. De overstap van MBO naar HBO is een grote stap. Onderwijsassistenten en/of leraarondersteuners die de potentie hebben biedt Primo Schiedam de duale opleiding aan.
Doel behaald
- Primo Schiedam heeft geïnvesteerd in de lerarenkamers. Het team van de school heeft zelf bepaald, tot aan een maximumbedrag, welke aanpassing zij wilden in de lerarenkamer. Dit is geïnitieerd vanuit het bestuur, deze is van mening dat de medewerker een fijne plek nodig heeft om zich tijdens een pauzemoment terug te trekken.
Doel gedeeltelijk behaald

Ontwikkelingen

De belangrijkste ontwikkelingen voor het personeelsbeleid de komende jaren zijn het lerarentekort, de nieuwe CAO PO en de veranderende regelgeving t.a.v. ontslag van personeel. Met name het feit dat WW-uitkeringen in de toekomst verhaald worden op de werkgever zonder dat er inkomsten tegenover staan, die dit dekken, brengt schoolbesturen in een lastige situatie.

Uitkeringen na ontslag

Het beleid van Primo Schiedam is erop gericht het aantal ontslaguitkeringen zoveel mogelijk te voorkomen. In het verslagjaar 2019 hebben geen ontslaguitkeringen plaatsgevonden. In 2019 heeft het Ministerie van Onderwijs € 2.277 ingehouden op de bekostiging, als gevolg van werkloosheidskosten die niet worden vergoed door het Participatiefonds. Dit betrof echter een inhouding van werkloosheidskosten uit 2017. Het Participatiefonds vergoed de werkloosheidskosten indien de instroomtoets bij uitdiensttreden van een medewerker met goed gevolg is afgerond. Om dit zoveel mogelijk te voorkomen volgt Primo Schiedam de regels en dossiervorming van de instroomtoets.

Aanpak werkdruk

Verantwoording werkdrukmiddelen 2019

Proces: In 2019 heeft Primo Schiedam in totaal €624.102 aan werkdrukmiddelen ontvangen. Iedere schooldirecteur heeft in overleg met het team besloten hoe deze middelen zijn ingezet en dit voorgelegd aan de MR van de school. Iedere MR is hiermee akkoord gegaan. Onderstaand schema toont de middelen per school:

Brinnummer	Naam school	Personeel	Materieel
13GL	De Peperklip	€ 67.176	
13LM	De Singel	€ 116.085	
13XQ	Montessori Schiedam	€ 36.753	
14AZ	Het Kleurrijk	€ 35.347	
14EC	Het Startblok	€ 86.253	
14GW	De Taaltuin	€ 37.401	
14XU	Het Windas	€ 47.724	€ 15.000
15EJ	Loep	€ 31.364	
15HT	De Violier	€ 58.973	
15KN	De Klinker	€ 65.041	
19VE	SBO De Poldervaart	€ 26.985	
	Totaal	€ 609.102	€ 15.000

Sinds de invoering van de werkdrukmiddelen is het bedrag per leerling een aantal keren verhoogd. Voor het schooljaar 2018-2019 is een bedrag van € 158,27 per leerling ontvangen. Voor het schooljaar 2019-2020 is dit bedrag opgehoogd met € 66,73 naar € 225 per leerling.

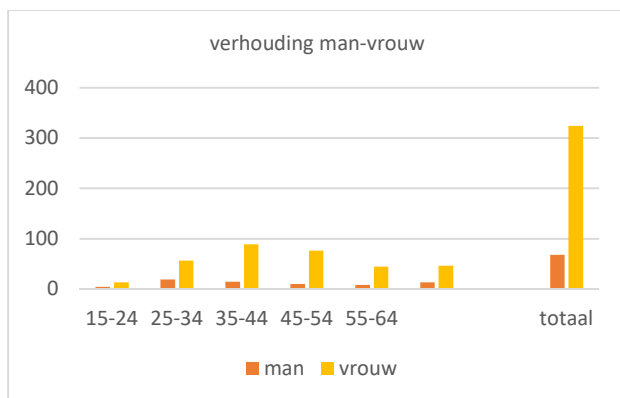
De middelen zijn grotendeels ingezet voor inzet extra personeel en/of uren, dit is onder te verdelen in de volgende punten:

- De inzet van onderwijsassistenten en leraarondersteuners;
- Inzet van vakdocenten;
- Het ambulant maken van personeel ten behoeve van managementtaken;
- Inzet van conciërges;
- Uitbreiding van tijd voor intern begeleiders;
- Opzetten tussenschoolse opvang;
- Vrijroosteren van medewerkers ten behoeve van collegiale consultatie;
- Uitbreiding van uren van de managementassistent.

Functieboek

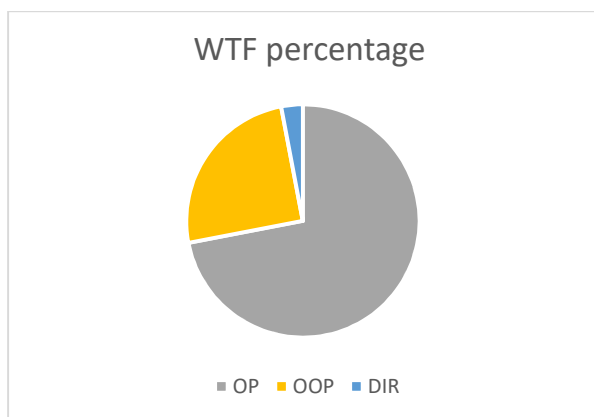
Het functieboek, geactualiseerd in 2018, kent geen wijzigingen. In 2020 zal deze i.v.m. cao-wijzigingen worden geactualiseerd.

Personeelsbestand

Verhouding m/v

Dit tabel geeft het aantal medewerkers per leeftijdscategorie aan (m/v) ten opzichte van 2018 is de leeftijdsgroep 35-44 hoger. 17,8% van het personeelsbestand is man. Het totaal aantal medewerkers bedroeg 302 medewerkers.

FTE-omvang per functiecategorie

72% van de medewerkers van Primo Schiedam is onderwijspersoneel (OP). De groep onderwijs ondersteunde personeel (OOP) is 25%. Ten opzichte van 2018 is de groep OP 1% lager en de groep OOP 3% hoger. De stijging van de OOP is te herleiden naar aanname van zij-instromers en onderwijsassistenten. De directievoering omvat 3% van de totale wtf, dit is een daling t.o.v. 2018.

Strategisch personeelsbeleid

Het te voeren personeelsbeleid is met regelmaat agendapunt op de vergaderingen van het directiebestuur (DB) en de werkgroep 'personeel en organisatie' van de GMR. Beleid wordt in werkgroepen voorbereid waar directeuren en de P&O beleidsmedewerker zitting hebben. Dit wordt vervolgens voorgelegd aan het DB en de GMR. Vervolgens stelt het bestuur beleid vast. Waarna de effecten ervan geëvalueerd worden. De beleidsvoornemens worden vroegtijdig met RvT en GMR besproken zodat er gelegenheid is voor beïnvloeding aan de voorkant. In het DB worden directeuren gevraagd naar hun mening en zaken te peilen in de teams. Op deze manier worden medewerkers zo goed mogelijk betrokken bij de beleidsvorming. Ook wordt minimaal één keer per jaar een denktank georganiseerd rond een bepaald thema waarbij medewerkers binnen de organisatie gevraagd worden om mee te denken en te adviseren. Voorbeelden zijn thema's als: Het lerarentekort, de cultuur binnen Primo Schiedam en leiderschap. Daarnaast is de bestuurder alle scholen langsgeslagen om het te vormen beleid waaronder het strategisch personeelsbeleid voor de komende jaren toe te lichten.

2.3 Huisvesting & facilitaire zaken

Wat betreft huisvesting en facilitaire zaken had het bestuur de onderstaande doelen voor 2019 geformuleerd:

- Groen = Doel wordt of is gehaald
- Geel = Proces loopt nog
- Oranje = Doel wordt of is niet gehaald

Thema	Doelstelling	Voortgang
Nieuwbouw De Peperklip	Zorgen dat er draagvlak komt voor nieuwbouw van De Peperklip.	Nieuwbouw van De Peperklip heeft een plek gekregen in het IHP.
Afronding nieuwbouw De Singel & aanpassing andere gebouwen.	Sloop en herbouw op de huidige locatie wordt afgerond. Zorgen voor een vergelijkbare look en feel van de overige gebouwen.	Heel het traject is afgerond. Laatste termijn is betaald. In de MOP zijn aanpassingen aan de andere gebouwen naar voren gehaald om het mogelijk te maken dat in de zomer van 2019 deze aanpassingen konden worden gedaan.
Aanpassing Het Windas	Goede huisvesting voor onderwijs en opvang van de leerlingen van Het Windas borgen.	Nieuwbouw van Het Windas heeft een plek gekregen in het IHP
Nieuwbouw Loep	Nieuwbouw voor Loep wordt gerealiseerd. Loep ontwikkelt zich tot een school die een centrale positie inneemt in de wijk.	Alle plannen waren klaar. Aanbesteding is niet gelukt omdat middelen ontoereikend waren. Primo Schiedam is met de gemeente in overleg om het alsnog voor elkaar te krijgen. Nieuwbouw Loep is in het IHP opgenomen.
Realiseren digitaal loket	Verhogen efficiency door ontzorgen van gebruikers.	Zie toelichting.
Digitaliseren MJOP-plan scholen	Het digitaal beschikbaar hebben van de MJOP's van de scholen.	Gedeeltelijk gerealiseerd, inmiddels is dit in 2020 afgerond.
Duurzaamheid	Waar mogelijk worden tijdens het onderhoud maatregelen genomen t.b.v. duurzaamheid	Zie toelichting.

Het belangrijkste doel van de afdeling 'Huisvesting & Facilitaire Zaken' is de materiele instandhouding van de voorzieningen in de onderwijshuisvesting. Doordat deze afdeling de gebruikers van de onderwijshuisvesting hierin volledig ontzorgd is er op bestuursniveau goed zicht op de kwaliteit van de huisvesting en kan er centraal efficiënt worden gestuurd op het nemen van de juiste maatregelen. Een aantal specifieke doelen en projecten die in 2019 zijn gerealiseerd worden hieronder nader toegelicht.

Realiseren digitaal loket

In 2019 hebben alle gebruikers van de onderwijshuisvesting toegang gekregen tot een digitaal (webbased) loket waar meldingen gedaan kunnen worden. Op eenvoudige wijze kunnen gebreken aan gebouwen, storingen in installaties of klachten m.b.t. het schoonmaakonderhoud kenbaar worden gemaakt aan de afdeling. De melder houdt vervolgens zicht op de afhandeling van de melding. De vaste partners (onderhoudsbedrijven, installateurs en leveranciers) ontvangen in deze digitale omgeving de opdrachten en dragen zorg voor de uitvoering van de werkzaamheden in goed overleg met de melder op locatie.

Doel behaald

Digitale Meer Jaren Onderhouds Planning (MJOP)

Waar het digitale loket van de afdeling 'Huisvesting & Facilitaire Zaken' met name wordt ingezet voor het correctieve onderhoud van de huisvesting is een digitale MJOP een tweede belangrijke instrument m.b.t. de materiele instandhouding. In 2018 zijn alle gebouwen fysiek geïnspecteerd waarbij van alle gebouwelementen de kwaliteit is vastgelegd. Tevens is aangegeven welke onderhoudsactiviteiten in welk jaar en met welke frequentie uitgevoerd dienen te worden en wat de kosten hiervan zijn. Deze informatie is de basis voor het vaststellen van de dotatie waarmee de voorziening voor planmatig onderhoud wordt opgebouwd. In 2019 is gewerkt aan een digitale omgeving waarin de gegevens uit de MJOP zijn opgenomen. De software in deze omgeving maakt het mogelijk om deze gegevens om te zetten naar bruikbare informatie (bijvoorbeeld: wat zijn de geplande onderhoudswerkzaamheden voor 2020, hoeveel m2 dakvlak dient er de komende 3 jaar gerenoveerd te worden, wat is het effect op de dotatie als we de frequentie van bepaalde onderhoudsactiviteiten wijzigen, enz.).

Een volgende stap die in 2020 gezet zal worden is het beschikbaar stellen van de MJOP voor de gebruikers van de onderwijshuisvesting. Een directeur op locatie heeft dan goed inzicht in de geplande onderhoudswerkzaamheden voor de komende jaren. Samen met deze directeur gaan we vervolgens in gesprek hoe de geplande werkzaamheden zodanig uitgevoerd kunnen worden dat de overlast tijdens de uitvoering van de werkzaamheden zo klein mogelijk zijn en het effect op het primaire proces door de juiste inzet zo groot mogelijk is.

Doel deels behaald

Telefonie: beëindiging ISDN door KPN

Per 1 september 2019 is KPN gestopt met de ondersteuning van de oude telefoonaansluitingen (ISDN). Omdat dit niet alleen de telefonie raakt, maar ook de communicatie van de klimaat- en de alarminstallaties zijn in samenwerking met onze partners op deze onderdelen de benodigde aanpassingen gerealiseerd. Alle locaties hadden voor 1 september de beschikking over bellen via internet. Ook de alarminstallaties zijn omgezet naar internet. Samen met de installateur van de klimaatinstallaties wordt een plan gemaakt om ook deze installaties te voorzien van nieuwe communicatietechniek. Waar nodig wordt dan tevens de verouderde regeling vervangen. Deze werkzaamheden zullen in 2020 worden uitgevoerd.

Doel deels behaald

Upgrade 'Document Solutions' (printers/scanners/kopieermachines)

Deze doelstelling is gedurende het jaar ontstaan. Omdat de vraag naar 'werken in the cloud' fors is toegenomen is samen met onze leverancier van de kopieermachines onderzocht welke aanpassingen hiervoor nodig zijn. Op basis van deze inventarisatie zijn alle locaties voorzien van de nieuwste generatie machines. Deze machines kunnen communiceren met diverse mobiele apparatuur en zijn tevens helemaal ingericht volgens de eisen die vanuit AVG hieraan worden gesteld (o.a. printen na invoeren van een code en het wissen van het geheugen van de machines na het uitvoeren van een opdracht).

Doel behaald

Renovatie gebouwen De Singel (Buys Ballotsingel 108 en Galileistraat 86)

In 2018 is de nieuwbouw van De Singel aan de Singel 5 in gebruik genomen. Door gerichte inzet van middelen uit de voorziening voor planmatig onderhoud is het gelukt om in de andere twee gebouwen waarin De Singel is gehuisvest (aan de Buys Ballotsingel 108 en de Galileistraat 86) dezelfde 'look-&-feel' te realiseren als in het nieuwe gebouw. Het specifieke onderwijsconcept van De Singel wordt nu ook in deze gebouwen maximaal gefaciliteerd.

Doel behaald

Ontwikkelingen

Onderstaande ontwikkelingen hebben in 2019 een belangrijke invloed gehad op de werkwijze en het beleid van de afdeling 'Huisvesting & Facilitaire Zaken'.

Integraal Huisvestingsplan (gemeente en besturen)

De belangrijkste verandering in het speelveld van de afdeling 'Huisvesting & Facilitaire Zaken' betreft het 'Integraal Huisvestingsplan' (IHP). Waar besturen voorheen ieder afzonderlijk jaarlijks aanvragen konden indienen bij de gemeentelijke afdeling onderwijshuisvesting voor uitbreiding van hun gebouw of vervangende nieuwbouw wordt nu gezamenlijk door gemeente en besturen één plan gemaakt voor de noodzakelijke investeringen in de onderwijshuisvesting voor de komende zestien jaar.

Samenwerking met partners

Mede als gevolg van bovenstaande ontwikkeling is de relatie tussen de partners (gemeente en schoolbesturen, maar ook partners in kinderopvang en jeugdzorg) veranderd. Het besef neemt toe dat we de uitdaging (ook als het gaat om de opgave die er voor ons ligt op het gebied van de huisvesting) alleen samen tot een goed einde kunnen brengen. Daarbij wordt steeds meer gezamenlijk op wijkniveau gekeken naar de behoeften en kansen die er zijn (waarbij het kind centraal staat).

Duurzaamheid & maatschappelijk verantwoord ondernemen

Op onderstaande punten is in 2019 aandacht besteed aan duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord ondernemen:

Vervangen noodverlichting door led-verlichting

In 2019 zijn alle gebouwen van Primo Schiedam voorzien van nieuwe led-noodverlichtingsarmaturen.

Realiseren van groenblauwe schoolpleinen

Bij De Peperklip (Fahrenheitstraat 2) is met eenvoudige middelen en inzet van leerlingen een groenblauwe buitenruimte gerealiseerd. Ruim 200 m2 bestrating is verwijderd zodat de riolering bij een forse regenbui minder zwaarbelast wordt. Ook voor de buitenruimte bij De Violier (Stockholm 1) en De Singel (Galileistraat 86) zijn plannen gemaakt voor het verduurzamen van de pleinen. We hopen deze in 2020 te kunnen gaan realiseren.

'Green Deal' en verduurzaming gymzaal Jan van Avennesstraat

Op de dag van de duurzaamheid hebben Primo Schiedam en de gemeente Schiedam een 'Green Deal' ondertekend. Beide partijen zullen zich de komende jaren gaan inspannen om samen werk te maken aan de verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed in Schiedam. Als pilotproject is in 2019 gestart met de verduurzaming van Wijkcentrum De Erker (gemeente Schiedam en de naastgelegen gymzaal (Primo Schiedam) aan de Jan van Avennesstraat. De gevels van het complex zijn gerenoveerd en voorzien van dubbele beglazing. In 2020 volgen ledverlichting en zonnepanelen.

2.4. Public relations en strategie

Per 15 maart is de werkgroep communicatie overgegaan in een DLK (directieleerkring). Zij zijn twee keer bijeen geweest. De DLK is verantwoordelijk om de overeenkomsten en verschillen van de verschillende scholen in beeld te brengen als ook de communicatie uit de diverse gremia te vertalen en te delen met de achterban (o.a. leerkrachten, ouders en stakeholders). Simpelweg omdat goede communicatie een noodzakelijke voorwaarde is voor de realisatie van alle doelstellingen van Primo Schiedam, zoals genoemd in het beleidsplan. De werkgroep/DLK houdt zich bezig met onderstaande doelstellingen uit het beleidsplan:

1. Primo Schiedam stimuleert bewust tweerichtingsverkeer in communicatie met alle belangengroepen/stakeholders, waardoor we gezamenlijk kunnen (door)ontwikkelen.
2. Primo Schiedam betreft haar stakeholders via uiteenlopende vormen van communicatie, onder andere middels de digitale nieuwsbrief, website en sociale media.
3. Alle scholen hebben een duidelijk profiel waarbinnen de openbare identiteit herkenbaar aanwezig is.

De werkgroep/DLK houdt zich bezig met diverse vraagstukken:

- Meedenken over de vertaling van het beleidsplan in 'Jongleren'. Uitstralen van onze visie, missie, kerndoelen, etc. De leden van de werkgroep maken ook deel uit van de redactie van 'Jongleren'.
- Hoe zorgen wij ervoor dat iedereen de communicatie van Primo Schiedam leest? ('Jongleren', nieuwsbrieven, etc.).
- Hoe willen wij ons profileren in de markt? Hoever gaan wij hierin? Welke afspraken zijn er met andere besturen?
- Via (interne) communicatie uitdragen wie Primo Schiedam is.
- Inzet sociaal media: scholen en bovenschools. Bij het merendeel van de scholen en bovenschools wordt sociale media ingezet.
- Nadenken over de arbeidsmarktcommunicatie. In 2019 is bedacht dat in het kader van het lerarentekort het helpend kan zijn om van iedere school een kort wervend film te maken gericht op het werven van nieuw personeel. Hier wordt in 2020 invulling aan gegeven.

Per 1 augustus 2019 is het aandachtgebied communicatie ondergebracht bij het directiebestuur, ondersteunt door het bestuursbureau, zodat alle scholen vertegenwoordigd zijn.

Jongleren en digitale nieuwsbrieven

Kwalitatieve aspecten van de organisatie komen aanbod in '[Jongleren](#)' (online magazine) en worden via diverse kanalen openbaar gemaakt. Het magazine is bedoeld om medewerkers te inspireren en om ervaringen en actuele ontwikkelingen binnen het werkveld te delen. In 2019 hebben de artikelen een nadrukkelijker plek gekregen binnen de [website](#) van Primo Schiedam. Zo verschijnt er op de hoofdpagina een recent artikel.

Naast artikelen over alle scholen bevat het magazine content waarin de aandacht uitgaat naar de partners en stakeholders van Primo Schiedam. In artikelen, blogs, nieuwsberichten en opiniestukken wordt de vertaling van de visie en beleid van Primo Schiedam naar de praktijk op een mooie wijze getoond. 'Jongleren' wordt regelmatig geactualiseerd en zes keer per jaar is er een volledig nieuwe editie. Daarnaast verschenen er in 2019 zes digitale nieuwsbrieven voor personeelsleden en stakeholders van Primo Schiedam. Tevens is het beleid rond het gebruik van sociale media als Facebook, LinkedIn en Instagram bovenschools geactualiseerd en in 2020 vindt deze plaats voor de scholen.

2.5 Financieel beleid

Wat betreft financieel beleid had het bestuur de onderstaande doelen voor 2019 geformuleerd:

- Groen = Doel wordt of is gehaald
- Geel = Proces loopt nog
- Oranje = Doel wordt of is niet gehaald

Thema	Doelstelling	Voortgang
Inrichting financiële administratie	De inrichting van de financiële administratie is transparant en geeft goed inzicht in wat op school, bovenscholen en ten behoeve van het bestuursbureau wordt uitgegeven.	De uitgaven zijn inzichtelijk. Voor het komend jaar wil de stichting het zo inrichten dat dit in Ultimview Plus te zien is voor alle betrokkenen.
Afstemming financiële administratie	Optimale afstemming in werkzaamheden tussen de administratieve medewerkers op de scholen, administratiekantoor en financiële afdeling bestuursbureau.	Dit proces is in gang gezet. Voor vier scholen wordt de financiële administratie door een bovenschoolse medewerker gedaan.
Kwaliteit bedrijfsvoering	Primo Schiedam evalueert de bedrijfsvoering in 'Riskchanger'.	Door personeelsswisselingen en ziekte is dit niet gelukt. De evaluatie vindt plaats in 2020.
Meerjarig onderhoudsplan.	Een betaalbare onderhoudsplanning.	Deze is gemaakt en in het digitale loket zichtbaar gemaakt in 2020.

Treasury

Gedurende het verslagjaar 2019 heeft Primo Schiedam gehandeld conform [*het eigen treasurystatuut*](#). Dit statuut voldoet aan de regeling beleggen, lenen en derivaten die van toepassing is op Primo Schiedam. Dit is een regeling die is opgesteld door het Ministerie van Onderwijs in overeenstemming met de staatssecretaris van Economische zaken en geeft aan welke regels van toepassing zijn op onderwijsinstellingen.

Primo Schiedam heeft geen aandelen, beleggingen, effecten of andere financiële instrumenten in bezit. Mocht hier in de toekomst wel sprake van zijn, dan zal dit plaatsvinden conform het treasurystatuut van de stichting. Conform het statuut geeft Primo Schiedam geen leningen uit aan derden, noch aan personeel, noch aan andere instellingen of organisaties. De overtollige liquide middelen worden zoveel als mogelijk geplaatst op spaarrekeningen of deposito's. De rente die de stichting hiervoor ontvangt is echter vrijwel nihil. Ten opzichte van het verslagjaar 2018 zijn in verslagjaar 2019 geen wijzigingen opgetreden.

Allocatie van middelen

De stichting hanteert de door het Ministerie van Onderwijs gehanteerde methodiek voor de verdeling van de middelen. Dit betekent dat de middelen die worden ontvangen voor een specifieke locatie ook werkelijk op deze locatie terecht komen. Middelen die scholen vanuit het samenwerkingsverband ontvangen worden direct aan de school toegekend.

De afdrachten worden berekend aan de hand van in de begroting vastgestelde afdrachtpercentages. De percentages kunnen per jaar verschillen als gevolg van een wijziging van de inrichting van de organisatie. Vanaf 2020 worden de kosten voor ouderschapsverlof als collectieve kosten aangemerkt.

De stichting streeft er uiteraard naar de afdrachtpercentages zo laag mogelijk te houden. De gedachte hierachter is dat een zo groot mogelijk deel direct ten goede moet komen aan het onderwijs.

Het allocatiemodel van de stichting kent een tweetal afdrachten.

1. *Personeel*

Het percentage voor de personele afdracht vanuit de scholen bedroeg in 2019 14,1% (2020: 12,37%) en is gebaseerd op het personele deel van de rijksbijdrage. De personele afdracht kan vervolgens worden opgesplitst in twee delen. Het collectieve gedeelte en het bestuursbureau.

Voor het collectieve deel bedraagt de afdracht in 2019 9,68% (2020: 7,54%). Hieruit worden collectieve aangelegenheden bekostigd zoals duurzame inzetbaarheid (voorheen BAPO), (langdurige) ziekte en ouderschapsverlof. Ook worden collectieve activiteiten zoals hoogbegaafdheidsklassen en leesspecialisme uit deze middelen bekostigd. Licenties en verzekeringen die voor de gehele stichting van toepassing zijn worden eveneens uit de personele afdracht bekostigd. Dit geldt eveneens voor de financiële- en personele administratie.

Op een aantal gebieden worden de scholen bijgestaan door medewerkers van het bestuursbureau. De afdracht voor het bestuursbureau bedraagt in 2019 4,42% (2020: 4,83%).

Hierbij valt te denken aan zowel financiële- als personele ondersteuning alsmede op het gebied van ICT en huisvesting. Ook de directeur-bestuurder van Primo Schiedam maakt onderdeel uit van het bestuursbureau.

2. *Materieel*

De materiele afdracht bedraagt in 2019 60,97% (2020: 73,10%). Uit de materiele afdracht worden alle kosten met betrekking tot huisvesting bekostigd. Dit geldt voor zowel het planmatig onderhoud in de vorm van een dotatie aan de voorziening onderhoud alsmede het klein (dagelijks) onderhoud aan de schoolgebouwen.

Ook de kosten voor schoonmaak en energiekosten worden bekostigd vanuit de materiele afdracht.

Onderwijsachterstandenmiddelen (OAB)

Het bestuur kent de OAB-middelen aan de scholen toe volgens de schoolscores. Dit is in het verleden zo besloten en wordt al jaren op deze manier toegepast. Nu de nieuwe gewichtenregeling wordt ingevoerd, stelt het bestuur deze systematiek ter discussie omdat blijkt dat de inkomsten van met name De Peperklip de komende jaren met zo'n 339.000 terugloopt terwijl de samenstelling van de populatie niet is veranderd. Deze kwestie heeft de aandacht van het bestuur.

De scholen zetten de middelen in t.b.v. van gelijke kansen voor kinderen. In de praktijk betekent vertaalt dit zich naar langere onderwijstijd voor groepen kinderen, kleinere klassen of meer handen in de klas.

2.6 Risico's en risicobeheersing

Interne risicobeheersings- en controlesysteem

Net als iedere onderwijsorganisatie loopt Primo Schiedam een aantal risico's. Vrijwel het gehele jaar wordt de status van deze risico's binnen de organisatie besproken en in de gaten gehouden. Om deze risico's te kunnen monitoren heeft de stichting managementinformatiesystemen in gebruik en in ontwikkeling. Hierin worden met name de financiële prestaties van scholen gerelateerd aan de begroting. Tevens wordt informatie verstrekt op het gebied van de personele formatie. Directeuren en het bestuur interpreteren de informatie. Indien nodig wordt aanvullend beleid ontwikkeld om een sluitende begroting/ exploitatie te realiseren.

In onderstaand overzicht zijn de belangrijkste risico's weergegeven.

1. Personele risico's

- Personeelstekort. Het lerarentekort brengt grote kwaliteits risico's met zich mee. Primo Schiedam tracht hierop te anticiperen door in te zetten op zij-instromers, behoud van huidig personeel en visieontwikkeling op het anders organiseren van het onderwijs.
- Leeftijdsopbouw. Primo Schiedam heeft een relatief grote groep leerkrachten die ouder dan 50 zijn. Op zich is dat geen risico, maar het betekent wel dat de uitstroom als gevolg van het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd hoog zal zijn.
- Kwaliteit personeel. Het betreft hier voornamelijk medewerkers die onvoldoende functioneren (traject) en/of langdurig re-integrerend personeel.

2. Groei, krimp van scholen.

Op dit moment valt 1 school, Loep 15EJ, onder de opheffingsnorm. Op zich is dit geen risico omdat de regeling gemiddelde schoolgrootte genoeg zekerheid biedt voor de bekostiging van deze scholen. Wel is het zo dat groei extra kosten met zich mee brengt omdat de groeibekostiging pas komt wanneer er sprake is van groei op bestuursniveau. Scholen met een toename van het aantal leerlingen ontvangen dus niet (direct) de middelen waar zij op dat moment behoefte aan hebben om de groei mogelijk te maken. In 2020 zal worden bekeken of Primo Schiedam hier beleid voor wil ontwikkelen. Dit beleid zal erin moeten voorzien dat de beschikbare middelen beter worden verdeeld over groeiende- en krimpende scholen.

3. Fluctuaties van het leerlingenaantal

Voor een aantal scholen wordt een daling van het leerlingenaantal verwacht. Daarnaast is er sprake van een mogelijke oprichting van een derde Islamitische school in de regio. Dit zal effect hebben op het leerlingenaantal van de scholen van Primo Schiedam. Het is moeilijk te beramen wat het effect zal zijn. Tijdens gesprekken gedurende het jaar zullen de leerlingprognoses onderwerp van gesprek zijn. Op fluctuaties in het leerlingenaantal kan namelijk in veel gevallen tijdig worden ingespeeld.

4. Bekostiging SBO+

De bekostiging voor het SBO is afhankelijk van afspraken die gemaakt worden binnen het samenwerkingsverband. Deze zijn voor de langere termijn afhankelijk van ontwikkelingen rond inclusie. Daarnaast is duidelijk geworden dat de SO-school De Gelinckschool in augustus 2020 zal worden opgeheven. Er heeft de afgelopen maanden een onderzoek plaats gevonden naar het plaatsen van deze leerlingen op het SBO waardoor SBO De Poldervaart een SBO+ voorziening wordt. Deze ontwikkeling en tevens uitdaging brengt ook de nodige risico's met zich mee. Deze risico's zijn vooraf goed in kaart gebracht en hier zijn duidelijke afspraken over gemaakt. Een werkgroep houdt zich hier mee bezig.

5. Eerste opvang nieuwkomers

Binnen Schiedam is een eerste opvang voor nieuwkomers (CON). Primo Schiedam heeft dit initiatief in samenwerking met het samenwerkingsverband en de gemeente Schiedam opgestart. In principe staat de gemeente Schiedam garant voor exploitatietekort. Al hoewel er afspraken zijn met andere schoolbesturen over risicospreiding, zijn er bij terugloop van het aantal leerlingen personele risico's voor Primo Schiedam. Dit vanwege het feit dat personeel gedetacheerd is bij het CON. Vooralsnog neemt het aantal leerlingen de afgelopen periode toe. De bekostiging eerste Opvang Vreemdelingen (rijksbijdrage) wordt bepaald aan de hand van verschillende peildata t.w. 1^e schooldag, 1 november, 1 februari en 1 juni. Met het huidige lerarentekort wordt dit als een klein risico beschouwd.

6. Renovatieplannen gemeente Schiedam

De gemeente Schiedam heeft plannen om bepaalde wijken te renoveren. Dat betekent globaal genomen de sloop van oudere woningen waarvoor minder woningen terug zullen komen. Dat kan leiden tot krimp van het aantal leerlingen. Dit betreft op dit moment vooral Nieuwland en Schiedam Oost. De ontwikkelingen worden gevolgd.

7. Coronacrisis

In het voorjaar van 2020 heeft zich een belangrijke gebeurtenis voorgedaan in de wereld die gevolgen heeft voor Primo Schiedam. De uitbraak van het Coronavirus (Covid-19) heeft veel gevolgen gehad voor onze scholen. Vanaf 16 maart 2020 is op onze scholen geen regulier onderwijs meer verzorgd tot 11 mei 2020. Met maximale inzet van onze medewerkers hebben onze leerlingen onderwijs-op-afstand ontvangen. Financieel heeft de Coronacrisis slechts relatief kleine gevolgen. De overheid voert de maandelijks betaling gewoon uit zodat wij alle salarissen regulier kunnen overmaken naar onze medewerkers.

Op een aantal gebieden vindt discussie plaats over kosten van annulering en/of niet uitgevoerde werkzaamheden, zoals schoolreizen, excursies en contracten met de schoonmaakdienst. De impact op de totale financiën zal de continuïteit van de organisatie niet beïnvloeden.

Andere risicofactoren

Onderstaand schema is de samenvatting van een document waar iedere school in samenwerking met het bestuur in 2019 ten behoeve van de begroting een risico-inventarisatie heeft geactualiseerd t.a.v. onderstaande risicofactoren. Hierbij is gekeken naar hoe zwaar de risicofactor weegt voor de betreffende school en hoe groot de kans is dat het zich voordoet.

	<i>laag</i>	<i>midden</i>	<i>hoog</i>
Risicofactoren Leerlingen		x	
Risicofactoren Onderwijskwaliteit	x		
Risicofactoren Personeel			x
Risicofactoren Organisatie		x	
Risicofactoren Huisvesting	x		
Risicofactoren Inventaris	x		
Gewenst weerstandsvermogen:	5-8%	8-13%	13-20%

Op basis hiervan acht het bestuur een weerstandsvermogen van 8-13% wenselijk.

In 2020 zal de risicoanalyse opnieuw tegen het licht worden gehouden. Het bestuur overweegt om de risico's uit te drukken in bedragen, zodat er een concreet bedrag aan risico reserve ontstaat. Om de risico's goed in beeld te kunnen brengen zal het programma 'Riskchanger' worden ingezet.

3.Verantwoording financiën

Onderstaand hoofdstuk verantwoordt de financiële staat van Primo Schiedam. De belangrijkste financiële gegevens zijn weergegeven en is los van de jaarrekening te lezen. De eerste paragraaf gaat in op ontwikkelingen in meerjarig perspectief, de tweede paragraaf geeft een analyse van de balans en de staat van baten en lasten, en in de laatste paragraaf komt de financiële positie aan bod.

3.1 Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Leerlingen

	1-10-2018	1-10-2019	Prognose 1-10-2020	Prognose 1-10-2021	Prognose 1-10-2022
Aantal leerlingen	3.116	3.097	3.087	3.113	3.132
Aantal leerlingen De Wereldschool	90	115	115	115	115
Aantal leerlingen SBO	142	148	148	148	148
Totaalaantal leerlingen	3.348	3.360	3.350	3.376	3.395

De prognoses van de leerlingaantallen zijn weergegeven zoals opgenomen in de begroting 2020.

In werkelijkheid zal het leerlingaantal per 1-10-2020 hoger zijn, omdat per deze datum ook de leerlingen vanuit De Gelinckschool staan ingeschreven als leerling op SBO De Poldervaart. Naar verwachting gaat dit om circa 35 leerlingen. De meest recente prognose van het aantal leerlingen per 1-10-2020 is 3.388, een toename van 38 t.o.v. de prognose die in de begroting 2020 is opgenomen. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de overige prognoses tussentijds nauwelijks zijn gewijzigd.

Het leerlingaantal toont een stabiel beeld, waarbij een lichte toename zichtbaar is. Binnen Primo Schiedam zijn er aantal scholen, zoals Montessori Schiedam, Het Windas, Loep en De Peperklip waar een toename van het aantal leerlingen zichtbaar is. Op De Singel, Het Kleurrijk, De Klinker en De Violier neemt het aantal leerlingen af. Deze scholen proberen uiteraard zo goed mogelijk te anticiperen op deze afname en waar mogelijk te zorgen dat het aantal leerlingen minder afneemt dan eerder gedacht. De overige scholen blijven ongeveer gelijk wat betreft het aantal leerlingen

Doordat het aantal leerlingen op stichtingsniveau niet afneemt hoeft er geen gedwongen vertrek van leerkrachten plaats te vinden. Door vrijwillige mobiliteit kan de inzet van de leerkrachten plaatsvinden waar voor het betreffende schooljaar behoefte aan is.

FTE

Gemiddeld aantal FTE	2018	2019	2020	2021	2022
Bestuur / management	14	14	12	12	12
Onderwijzend personeel	205	215	220	217	216
Ondersteunend personeel	65	70	71	71	71
Totaal personeel	284	299	303	300	299

Bovenstaande gegevens betreft de gemiddelde inzet van het aantal FTE de komende jaren. Dit betreffen alle medewerkers, ook de medewerkers die door Primo Schiedam worden uitgeleend aan derden. In bovenstaande tabel is de indeling bepaald op basis van de functie zoals deze bekend is in de salarisadministratie. Dit is leidend voor de gegevens, niet de taak die een medewerker op een school vervult.

Primo Schiedam heeft in 2019 fors ingezet op de inzet van zij-instromers en onderwijsassistenten/leraarondersteuners. Dit is duidelijk zichtbaar door de toename van het gemiddelde aantal FTE in 2019 ten opzichte van 2018. De zij-instromers zijn na afronding van de opleiding volledig inzetbaar. Hierdoor gaat het aantal FTE in 2021 licht omlaag, de zij-instromers zullen ontstane vacatures invullen. De zij-instromers tellen mee als onderwijzend personeel. Onderwijsassistenten en leraarondersteuners zijn opgenomen als ondersteunend personeel.

De komende jaren zullen enkele kleine verschuivingen optreden, echter het totaal aantal FTE zal nagenoeg gelijk blijven.

Balans in meerjarig perspectief	31-12-2018	31-12-2019	Begroting 31-12-2020	Begroting 31-12-2021	Begroting 31-12-2022
ACTIVA					
VASTE ACTIVA					
Materiële vaste activa	2.207.519	2.468.240	2.753.724	2.936.468	3.071.038
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorderingen	3.681.203	2.711.874	2.793.230	2.877.027	2.963.338
Liquide middelen	6.234.786	7.442.115	7.183.332	7.639.696	7.297.643
Totaal vlottende activa	9.915.989	10.153.989	9.976.562	10.516.723	10.260.981
TOTAAL ACTIVA	12.123.508	12.622.229	12.730.286	13.453.191	13.332.019
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN	6.518.645	6.780.376	6.347.655	6.426.730	6.450.302
<i>Algemene reserve</i>	1.871.645	772.841	149.925	12.397	-192.932 ¹
<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i>	4.647.030	6.007.535	6.197.730	6.414.333	6.643.240
VOORZIENINGEN	3.371.357	3.271.368	3.733.670	4.296.670	4.068.670
KORTLOPENDE SCHULDEN	2.233.506	2.570.485	2.648.961	2.729.791	2.813.047
TOTAAL PASSIVA	12.123.508	12.622.229	12.730.286	13.453.191	13.332.019

¹ In de meerjarenbalans ontstaat in boekjaar 2022 een negatieve algemene reserve als onderdeel van een ruim positief eigen vermogen. Onder de bestemmingsreserves staat een "Algemene bestemmingsreserve" benoemd van € 3.146.837 per 31-12-2019 zonder specifieke bestemming. De komende jaren zal worden bekeken of dit deel van de bestemmingsreserves kan worden toegevoegd aan de algemene reserve.

Toelichting balans per 31-12-2019 t.o.v. balans per 31-12-2018

Materiele vaste activa

De boekwaarde van de materiele vaste activa is toegenomen per 31-12-2019. Dit komt voornamelijk door investeringen die hebben plaatsgevonden in inventaris en apparatuur. In 2019 is in totaal voor een bedrag van € 723.812 geïnvesteerd.

De investeringen hebben binnen de kaders van de begroting 2019 plaatsgevonden. De investeringen zijn echter wel aanzienlijk hoger dan voorgaande jaren. Dit verklaart de toename van de waarde van de materiele vaste activa (in 2018 € 393.282, in 2017 € 854.931 en in 2016 € 398.273).

Vlottende activa

Een aantal vorderingen zijn afgewikkeld in 2019, waardoor het saldo aan vorderingen is afgenomen. Voorbeelden hiervan zijn de afwikkeling van de afrekening achterstandsgelden met de gemeente Schiedam en de facturatie van uitgeleend personeel aan derden. De rekening courant met Wijzer in Onderwijs en Wijzer in Opvang zijn gedurende het jaar verrekend. Hierdoor vertoont de rekening courant geen saldo per 31-12-2019.

Het innen van de vorderingen heeft een positief effect op het saldo aan liquide middelen.

Eigen vermogen

Het resultaat over 2019 is toegevoegd aan het eigen vermogen. Eind 2019 zijn aanvullende middelen ontvangen vanuit de overheid, die conform de CAO in februari 2020 zijn uitbetaald. Deze aanvullende middelen zorgen in 2019 voor een positief resultaat, hierdoor is besloten om een bestemmingsreserve bijzondere en aanvullende bekostiging te vormen ter hoogte van € 728.025. Het overige resultaat van de scholen is specifiek toegekend aan de bestemmingsreserve voor de scholen. Het collectieve resultaat is bestemd aan de algemene reserve.

Voorzieningen

De stichting heeft een voorziening langdurig zieken gevormd, omdat zij eigenrisicodrager is en zodoende niet is aangesloten bij het vervangingsfonds. Deze voorziening voorziet in de loonkosten van medewerkers die langdurig ziek zijn. Aangezien het aantal langdurig zieken is toegenomen is een hogere voorziening benodigd. Hiervoor heeft een dotatie plaatsgevonden. De afname van de voorziening onderhoud zorgt ervoor dat het totaal saldo aan voorzieningen is afgenomen. In 2019 hebben onttrekkingen aan de voorziening onderhoud plaatsgevonden die aanvankelijk gepland stonden voor de toekomst. Dit onderhoud is hiermee naar voren gehaald in de planning. In 2019 werd een bedrag van € 884.000 (2018 € 899.000) aan de voorziening gedoteerd. Hiervan heeft € 224.000 betrekking op de gymzalen die Primo Schiedam beheert.

Het totaalsaldo aan bestedingen is echter niet overschreden.

Kortlopende schulden

De crediteuren zijn per balansdatum afgenomen t.o.v. voorgaand boekjaar. In het saldo per 31-12-2018 zijn een aantal forse factuurbedragen opgenomen die in 2019 niet zijn ontvangen of in eerder stadium zijn ontvangen. Aan het saldo van de kortlopende schulden is zichtbaar dat voor een aantal meerjarige projecten middelen vooruit zijn ontvangen. Dit gaat voornamelijk om het project "regionale aanpak lerarentekort" en de subsidie "zij-instroom".

Toelichting toekomstige balans

De komende jaren worden geen grote balansmutaties verwacht, hetgeen voor een stabiele balanspositie zorgt.

Eigen vermogen

In de begroting 2020 is een negatief resultaat begroot. Samen met de uitkeringen die in februari 2020 plaatsvinden zal dit ervoor zorgen dat het eigen vermogen in 2020 zal afnemen. Dit zal zijn weerslag hebben op het saldo aan liquide middelen. Dit zal niet tot problemen leiden, omdat Primo Schiedam een financieel gezonde instelling is. In de opvolgende jaren na 2020 zijn positieve resultaten begroot.

Voorzieningen

De onderhoudsvoorziening is al enige jaren onderwerp van discussie. De methode die de stichting nu hanteert voor het bepalen van de onderhoudsvoorziening betreft de methode "dotatie-egalisatie". In de toekomst is deze methode mogelijk niet meer toegestaan. Als gevolg van een overgangsregeling mag de voorziening onderhoud in 2020 conform de huidige methodiek worden bepaald. In 2020 zullen echter voorbereidende werkzaamheden plaatsvinden om de gevolgen voor Primo Schiedam in kaart te brengen.

De komende jaren staan geen buitensporige investeringen op de planning. Zoals eerder aangegeven kan de inzet van zij-instromers als investering worden aangemerkt. Primo Schiedam tracht zich met de inzet van zij-instromers te wapenen tegen het lerarentekort.

Staat van baten en lasten	Realisatie 2018	Begroting 2019	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Realisatie 2019 t.o.v. begroting 2019	Realisatie 2019 t.o.v. realisatie 2018
BATEN								
Rijksbijdragen	21.417.452	21.638.042	22.812.560	23.022.834	23.209.226	23.213.878	1.174.518	1.395.108
Overige overheidsbijdragen en subsidies	2.033.781	1.993.248	1.958.914	2.528.883	2.454.176	2.455.376	-34.334	-74.867
Overige baten	1.752.648	1.378.567	1.816.860	1.434.788	1.391.995	1.364.856	438.293	64.212
TOTAAL BATEN	25.203.881	25.009.857	26.588.334	26.986.505	27.055.397	27.034.110	1.578.477	1.384.453
LASTEN								
Personeelslasten	19.119.099	20.007.430	20.601.313	21.761.328	21.330.459	21.391.075	-593.883	-1.482.214
Afschrijvingen	479.616	481.207	463.092	554.216	551.656	527.030	18.115	16.524
Huisvestingslasten	2.920.425	2.910.320	3.215.620	3.242.250	3.257.473	3.242.250	-305.300	-295.195
Overige lasten	2.012.315	1.767.915	2.040.340	1.860.433	1.835.733	1.849.183	-272.425	-28.025
TOTAAL LASTEN	24.531.455	25.166.872	26.320.365	27.418.227	26.975.321	27.009.538	-1.153.493	-1.788.910
SALDO								
Saldo baten en lasten	672.426	- 157.015	267.969	-431.722	80.075	24.572	424.984	-404.457
Saldo financiële baten en lasten	- 2.955	7.050	- 6.238	-1.000	-1.000	-1.000	13.288	-3.283
Saldo buitengewone baten en lasten								
TOTAAL RESULTAAT	669.471	- 149.965	261.731	-432.722	79.075	23.572	411.696	-407.740

Verklaring afwijkingen begroting 2019 en realisatie 2019

Toelichting op de jaarrekening.

Primo Schiedam heeft over het jaar 2019 een positief resultaat behaald van € 261.731 (2018: positief € 669.471). Begroot werd een tekort van € 149.965.

Het verschil t.o.v. de begroting ad € 411.696 wordt door veel verschillende factoren veroorzaakt. Deze verschillen worden onderstaand uitgebreid toegelicht. Gedurende het jaar 2019 was de verwachting dat het resultaat met een tekort van circa € 300.000 á € 400.000 aanzienlijk negatiever zou zijn dan begroot. Dit voornamelijk als gevolg van het besluit in maart 2019 om in te zetten op zij-instromers per schooljaar 2019-2020. Echter aan het eind van 2019 is voor circa € 728.000 aan aanvullende en bijzondere bekostiging ontvangen vanuit het Ministerie van Onderwijs. Dit betreft echter vooruit ontvangen middelen ter dekking van betalingen die zijn uitgekeerd aan medewerkers in februari 2020. Deze vooruit ontvangen middelen zorgen ervoor dat het resultaat uiteindelijk positief is. Hierdoor zal het resultaat in 2020 echter negatiever zijn dan begroot.

Begrotingsverschil

Het resultaat over 2019 is € 411.696 hoger dan begroot. De specificatie is als volgt:

Indien de realisatie hoger is dan begroot, is het bedrag positief. Indien lager, negatief.

Baten			€ 1.578.477
Lasten			
Personeelslasten		€ 593.883	
Afschrijvingen		-€ 18.115	
Huisvestingslasten		€ 305.300	
Overige lasten		€ 272.425	
			€1.153.493
			€ 424.984
Financiële baten en lasten			-€ 13.288
Begrotingsverschil			€ 411.696

Baten

De positieve afwijking ten opzichte van de begroting bedraagt € 1.578.477.

De specificatie is als volgt:

Rijksbijdragen	€ 1.174.518
Subsidies overige overheden	-€ 34.334
Overige baten	€ 438.293
Totaal	€ 1.578.477

Rijksbijdragen

De rijksbijdragen voor zowel 2018-2019 en 2019-2020 zijn verhoogd, als gevolg van salarisstijgingen, werkdrukmiddelen per leerling die omhoog zijn bijgesteld en een verhoging van de prestatiebox middelen. In 2019 is voor circa € 150.000 groeibekostiging ontvangen, dit bedrag is niet in de begroting opgenomen. Zoals eerder aangegeven is er eind 2019 voor circa € 728.000 aan middelen vooruit ontvangen ter compensatie van uitkeringen aan medewerkers die in 2020 zullen plaatsvinden. In 2019 is voor € 70.000 aan baten voor zij-instromers opgenomen, dit was niet begroot. De loonkosten zijn echter aanzienlijk hoger omdat in maart 2019 is besloten om hier meer op in te zetten.

Vanaf schooljaar 2019-2020 geldt het nieuwe onderwijsachterstandenbeleid. De vaststelling van de achterstandsscore is bekend gemaakt door het CBS. Op De Peperklip na heeft deze regeling voor Primo Schiedam positieve gevolgen en zal het budget de komende jaren verder toenemen. De nieuwe regeling periode kent namelijk een overgangperiode. Op deze wijze kunnen alle scholen in een periode van vier jaar toewerken naar hun bekostiging conform de nieuwe regeling.

Subsidies overige overheden

Overige baten

Tegenover de hogere huurbaten staan ook hogere huisvestingslasten. De verhuur is inclusief de afrekening van werkelijk gemaakte kosten, deze kosten worden per locatie doorbelast. Er is circa € 203.000 meer ontvangen dan begroot. De verwachting was dat de verhuur in 2019 zou toenemen, maar doordat het verloop van nieuwe contracten nog niet duidelijk was, is voorzichtig begroot.

De ouderbijdragen, vrijwillige bijdragen schoolfonds en TSO zijn te laag begroot voor 2019, het positieve verschil betreft circa € 121.000. De stijging van de ouderbijdragen dekt de hogere (overige) leerling activiteiten (zie toelichting overige lasten). De overige baten komen t.g.v. het resultaat van de scholen.

De inleenvergoeding personeel is € 68.000 hoger dan begroot, dit komt voornamelijk doordat de inzet van leesspecialisten is toegenomen. Dit is ook van toepassing op de inzet voor de 'Plusklassen'.

Personeelslasten

De personeelslasten zijn € 593.883 hoger dan begroot. De specificatie is als volgt:

Meer salariskosten dan begroot	€ 157.196
Mutatie voorziening ziekteverzuim	€ 108.855
Dotatie voorziening jubilea	€ 42.304
Extern personeel	€ 56.271
Schoolbegeleidingsdiensten	€ 37.168
Nascholing en studiedagen	€ 163.172
Reiskosten	€ 41.891
Diversen	-€ 12.974
Totaal	€ 593.883

In vergelijking met de toename van de rijksbijdragen zijn de salariskosten niet evenredig hoger. Primo Schiedam heeft vanaf het schooljaar 2019-2020 fors ingezet op de inzet van zij-instromers. Anderzijds zijn er aanzienlijk minder kosten gemaakt voor ziektevervanging, simpelweg vanwege een tekort aan vervangers. In veel situaties is de vervanging intern opgelost en heeft weinig/geen kosten tot gevolg. Doordat er minder kosten zijn gemaakt voor vervangers vallen de meerkosten van de zij-instromers niet op in het geheel.

De uitkering van jubileum gratificaties worden direct ten laste van de voorziening jubilea gebracht. Vanwege de onttrekking van € 27.468 is een dotatie benodigd van € 42.304 om de voorziening op de juiste hoogte te brengen.

In 2019 zijn helaas een aantal medewerkers langdurig ziek geraakt. Vanwege het eigenrisicodragerschap krijgt Primo Schiedam deze kosten niet vergoed. Hiervoor dient een voorziening langdurig zieken te worden gevormd. In 2019 is voor € 108.855 toegevoegd aan deze voorziening.

De nascholingskosten zijn € 163.172 hoger dan begroot, dit betekent een verdubbeling van het budget. Deze overschrijding wordt voornamelijk veroorzaakt door de studiekosten van de zij-instromers. De overige scholingskosten zijn hoger dan begroot door een aantal relatief dure scholingstrajecten die de scholen zijn aangegaan in het kader van e-learning en IB-training en coaching.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn € 18.115 lager dan begroot. (2018 € 10.991 hoger). De investeringen in 2019 zijn binnen de begroting gebleven.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 305.300 hoger dan begroot. Kosten voor klein onderhoud, bewaking/beveiliging zijn met een overschrijding van circa € 385.500 aanzienlijk hoger dan begroot. Met ingang van boekjaar 2019 loopt het cyclisch onderhoud van het gebouw aan de Meesterstraat via de exploitatie, omdat uitsluitend externe partijen gebruik maken van dit gebouw. Hierdoor is de dotatie aan de voorziening onderhoud € 40.000 lager dan begroot. De onderhoudskosten zijn in 2019 opgenomen als kosten voor klein onderhoud en exploitatie.

Als gevolg van relatief veel groot onderhoud zijn er direct een aantal kleinere onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Dit heeft voor meer kosten gezorgd, maar heeft ervoor gezorgd dat de benodigde werkzaamheden direct zijn uitgevoerd.

De overige huisvestingslasten hebben met enkele verschillen tussen posten onderling, conform begroting plaatsgevonden.

Overige lasten

De overige lasten zijn € 272.425 hoger dan begroot. De specificatie is als volgt:

Administratie – en beheerlasten		€	77.397
Leermiddelen		€	32.906
Bijzondere activiteiten		€	30.469
Overige kosten		€	65.996
		€	206.768
Kosten die zijn gedekt door een toe- of afname van de baten bij overige subsidies en overige baten			
Projectkosten		- €	27.071
Overige leerling activiteiten		€	92.728
		€	65.657
Saldo		€	272.425

De hogere kosten voor administratie – en beheerlasten wordt veroorzaakt door hogere administratiekosten, kleine inventaris en pr en marketing.

Leerling activiteiten zijn inclusief de kosten die via de ouderraadrekening gemaakt worden. Deze kosten worden gedekt door de hogere ouderbijdragen.

Financiële baten en lasten

In 2019 is evenals in voorgaande jaren sprake geweest van een aanhoudend lage rente. De situatie op de financiële markten heeft er in 2019 en eerder toe geleid dat minder banken aan het door de stichting gestelde criterium voldoen. Het gevolg is dat Primo Schiedam in haar keuzemogelijkheden beperkt is bij de uitzetting van haar middelen.

In 2019 werd er over een beperkt deel van de liquide middelen een laag percentage rente vergoed. Het gevolg is dat er slechts € 330 aan rente is vergoed, de bankkosten bedroegen € 6.568. Begroot was een bedrag van € 7.050 aan financiële baten en lasten.

Toelichting toekomstige exploitatie

Baten

De komende jaren zullen de baten toenemen. Vanuit het Ministerie zal voornamelijk de nieuwe regeling voor achterstandsmiddelen zorgen voor extra inkomsten.

Anderzijds is het schooljaar 2020-2021 het laatste jaar voor de subsidie “prestatiebox”. De verwachting is echter dat deze subsidie in een andere vorm zal worden voortgezet. Op termijn zal de berekening van de subsidie eenvoudiger worden gemaakt. Dit is al jaren een wens van zowel de schoolbesturen als de overheid. Voorlopige cijfers wijzen uit dat de nieuwe methode van verdeling geen grote gevolgen zal hebben voor Primo Schiedam. Het schoolbestuur zal de ontwikkelingen hieromtrent nauwgezet volgen.

Vanuit de gemeente zullen de komende jaren de gebruikelijke subsidies zoals ‘Brede School’, klokuurvergoeding gym-uren en de exploitatievergoeding voor de gymzalen worden ontvangen.

Lasten

Vanwege de inzet van zij-instromers nemen de personele lasten de komende jaren toe. Na afronding van de studie zullen deze loonkosten afnemen, omdat de zij-instromers volledig inzetbaar zijn na het behalen van het diploma. De komende jaren zullen de afschrijvingslasten toenemen als gevolg van investeringen die zullen plaatsvinden. Een toename van de investeringen is in 2019 zichtbaar aan de hoogte van de investeringen. Op het gebied van huisvesting- en overige lasten vallen de komende jaren geen bijzonderheden te verwachten.

3.3 Financiële positie

Kengetallen

Kengetal	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Signalering
Solvabiliteit 2	0,82	0,80	0,79	0,80	0,79	Ondergrens: < 0,30
Liquiditeit	4,44	3,95	3,77	3,85	3,65	Ondergrens: < 0,75
Huisvestingsratio *	0,11	0,12	0,12	0,12	0,12	Bovengrens: > 0,10
Weerstandvermogen	0,26	0,26	0,24	0,24	0,24	Ondergrens: < 0,05
Rentabiliteit	0,027	0,010	-0,016	0,003	0,001	Ondergrens: <0 Afhankelijk van reservepositie van het schoolbestuur.

* De huisvestingsratio is bij Primo Schiedam hoger dan gemiddeld in het onderwijs. Dit komt omdat Primo Schiedam het beheer over de gymzalen in Schiedam heeft. De gemeente verstrekt hiervoor een vergoeding en de stichting ontvangt hiervoor een vergoeding vanuit de huurder van de gymzalen.

Zoals uit bovenstaande gegevens valt op te maken valt de vermogenspositie van Primo Schiedam ruim binnen de door de Inspectie van het Onderwijs gestelde normen. Vanwege de vermogenspositie is het mogelijk om voor 2020 een negatieve begroting vast te stellen. Ondanks de negatieve begroting blijven alle kengetallen ruim binnen de gestelde normen. Om het vermogen omlaag te krijgen, kan het bestuur besluiten in de toekomst negatieve begrotingen vast te stellen.

Eigen vermogen

Een specificatie van het eigen vermogen per 31 december 2019 is als volgt:

Algemene reserve	:	€ 772.841
Bestemmingsreserve (publiek)	:	<u>€ 6.007.536</u>
Totaal	:	€ 6.780.376

Het resultaat van 261.731 zal conform resultaatbestemming in het eigen vermogen worden verwerkt.

In de resultaatbestemming is voor € 728.025 een bestemmingsreserve bijzondere- en aanvullende bekostiging gevormd. Dit bedrag is gevormd vanuit middelen die de stichting eind 2019 heeft ontvangen vanuit het Ministerie. Deze middelen zijn ontvangen ter dekking van éénmalige uitkeringen aan medewerkers die in februari 2020 zullen plaatsvinden. Zonder deze éénmalige middelen had het resultaat aanzienlijk lager geweest.

Zie onderstaande berekening:

Resultaat 2019	:	€ 261.731
Vooruit ontvangen middelen	:	<u>€ 728.025 (-)</u>
Resultaat 2019 exclusief vooruit ontvangen middelen	:	-€ 466.294

De resultaten van de scholen zijn toegevoegd aan het reserveschoolbudget. De overige resultaatverdeling heeft plaatsgevonden via de algemene en betreffen in grote lijnen de afdelingen Primo Schiedam collectief, huisvesting en bestuursbureau.

Bijlage 1 Verslag Toezichthoudend Orgaan

Sinds 2011 zijn het bestuur en het intern toezicht gescheiden, vanuit de overtuiging dat het in- en externe vertrouwen in de onderwijsorganisatie daarmee toeneemt. Gezien vanuit de visie van Primo Schiedam, waarin openbaar onderwijs een positieve bijdrage levert aan de maatschappij, is het tevens van groot belang dat de omgeving een reële invloed heeft op de strategie en het beleid van de instelling. De Raad van Toezicht (RvT) is werkgever van de bestuurder, heeft een klankbord- en adviesfunctie naar de bestuurder, houdt toezicht op de bestuurder en de organisatie, geeft goedkeuring aan alle belangrijke beleidsdocumenten, is verantwoordelijk voor de inrichting bestuur en toezicht en legt publieke verantwoording af over haar eigen functioneren.

In 2019 bestond de Raad van Toezicht uit:

Fort van Oosten: voorzitter.

Anneke Elenbaas- van Ommen: vicevoorzitter tot 1 augustus 2019 en lid tot 1 november 2019.

Manja van de Plasse: vicevoorzitter per 1 augustus 2019 en lid op bindend voordracht van personeelsgeleding GMR
Zeliha Cimtay: lid op bindend voordracht van de oudergeleding GMR.

Eef Collignon: lid tot en met 31 december 2019.

Karin van der Meulen: vanaf 1 oktober toehoorder en benoemd per 1 november als lid.

Erik van Hoogteijlingen: vanaf 1 oktober toehoorder en benoemd per 1 januari 2020 als lid.

In 2019 heeft de bezoldiging van de leden van de Raad van Toezicht plaatsgevonden conform de vastgestelde vergoedingsregeling. Dit betekent dat de vergoeding voor de voorzitter € 7.500 bedraagt en voor een lid € 6.000.

De genoemde bedragen zijn gebaseerd op een volledig jaar.

De vergoedingen die in 2019 zijn verstrekt aan de leden van de Raad van Toezicht zijn opgenomen in de jaarrekening, WNT-verantwoording.

Bezoldigde en onbezoldigde functies:

Naam	Hoofd functie	Bezoldigde nevenfuncties	Onbezoldigde nevenfuncties
Fort van Oosten	Lid van Tweede Kamer namens de VVD (januari/februari) en per 20 februari 2019 Burgemeester gemeente Nissewaard.	-	-
Anneke Elenbaas- van Ommen	Eigenaar Personal Development.	1. Lid RVC KomKids BV. 2. Redactielid HJK Thieme Meulenhoff.	Opvolgend raadslid VVD Schiedam.
Manja van de Plasse	Eigenaar MP Projecten – Advisering.	1. Bestuurslid Fonds Schiedam-Vlaardingen e.o. 2. Lid Raad van Toezicht Kiddooz Peuteropvang.	-
Zeliha Cimtay	Eigenaar Pharmacim	-	Diverse functies op vrijwillige basis.
Eef Collignon	Gepensioneerd.	-	Lid pensioencommissie Facilicom.
Karin van der Meulen	Senior-innovatie en organisatieadviseur, CED-Groep.	-	-
Erik van Hoogteijlingen	Senior-manager Control en kwaliteit bij Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs en Bedrijfsleven (SBB).		1. Penningmeester Stichting Return2Sander. 2. Penningmeester RT46 Schiedam.

Vergaderingen & informatievoorziening

De Raad van Toezicht (RvT) heeft in 2019 vijf keer plenair op schoollocaties vergaderd, tevens heeft er een ‘benen op tafel’ sessie plaatsgevonden om de tijd te nemen het afgelopen jaar te evalueren. Daarnaast vergaderden voorzitter en vicevoorzitter regelmatig met de bestuurder ter voorbereiding van de vergaderingen en ter afstemming van de lopende zaken. Om de RvT bijtijds te informeren over actualiteiten stuurt de bestuurder regelmatig een terugkoppeling. Daarnaast heeft er tweewekelijks een telefonisch overleg plaatsgevonden tussen de voorzitter en de bestuurder. Zoals gebruikelijk woonde een delegatie van de RvT tweemaal de vergadering bij van de GMR. Deze vergaderingen zijn van groot belang voor ons als RvT om voeling te kunnen houden met datgene wat binnen onze Primo-organisatie speelt.

De RvT is lid van de VTOI en VOS ABB. Deze organisaties worden actief gebruikt om informatie te vergaren en in februari is een vertegenwoordiging van de RvT met de bestuurder op de Governance dag van het VOS ABB geweest.

Governance

In 2018 zijn reeds veel stappen gezet om de Governance te versterken. Naast de bestaande audit commissie ‘financiën’ zijn ook de commissies ‘onderwijs & kwaliteit’ en ‘remuneratie’ opgericht. In 2019 zijn de eerste stappen gezet om met de nieuwe commissies te werken. Met name de remuneratiecommissie heeft daarbij het nodige werk verzet in het voorbereiden van de selectie van twee nieuwe leden van de Raad van Toezicht. Dit aangezien twee leden statutair aftraden. De leden zijn in oktober als lid, respectievelijk toevoegde (per 1 januari volledig lid) toegetreden waardoor de RvT op goede sterkte blijft. Voorts is via de auditcommissie - naast algemeen financieel toezicht - input geleverd ten aanzien van de selectie van een controller voor de organisatie. Ook dit proces is inmiddels afgerond.

Goedkeuring & adviezen

De RvT heeft toegezien op de naleving van het bestuur van de Code Goed Bestuur en andere wettelijke verplichtingen. Daarnaast heeft zij toegezien op de doelmatige en rechtmatige besteding van middelen in het jaar 2019. De RvT heeft haar goedkeuring gegeven aan:
Het jaarverslag en jaarrekening 2018, begroting 2020-2023 en jaarplan 2020.

De remuneratiecommissie, auditcommissie financiën en de commissie onderwijs en kwaliteit van de RvT hebben in 2019 met de bestuurder en indien van toepassing medewerkers van het bestuursbureau gesproken. Er is geadviseerd t.a.v. kwaliteit van de scholen, het lerarentekort, en het financieel management. Rond de oplevering van de jaarrekening 2018 heeft de RvT overleg gevoerd met de door haar aangewezen accountant. De benoemde accountant voor de controle over het boekjaar 2019 is “Wijs Accountants”. Wat betreft de optimalisering van de huisvesting van onze scholen, hebben de perikelen rond de nieuwbouw van Loep en het mogelijk overnemen van leerlingen van De Gelinckschool dit jaar onze aandacht gevraagd. Deze trajecten liepen in 2020 door.

Stakeholders & scholing

Er zijn gesprekken gevoerd met directeurs tijdens de schoolbezoeken, de kerstbijeenkomst en tijdens studiedagen van Primo Schiedam. Voorts hebben de nieuwe leden zich ingeschreven voor een training in relatie tot de taken van een lid van een Raad van Toezicht en heeft de vicevoorzitter een opleiding gevolgd ter voorbereiding op het voorzitterschap per 1 januari 2020.

Afrondend

We kijken terug op een mooi, maar spannend jaar. In het bijzonder ook gekleurd door het lerarentekort dat ook Primo Schiedam voor bijzondere uitdagingen stelt. Niettemin zijn we ervan overtuigd dat met elkaar een goede bijdrage is geleverd aan de continuïteit en kwaliteit van personeel & organisatie zodat op een verantwoorde wijze invulling gegeven kon blijven worden aan ‘het bieden van goed openbaar onderwijs’. Wij vertrouwen erop dat alle Primo-medewerkers, net als wij, met een positieve blik terugkijken op het afgelopen schooljaar en in 2020 vol enthousiasme en inspiratie weer aan de slag gaan ter versterking van het Openbare Onderwijs in Schiedam.

Foort van Oosten
Voorzitter Raad van Toezicht 2019

Bijlage 2 Verslag GMR

De vergaderstructuur is per 1 augustus 2019 van de gemeenschappelijk medezeggenschapsraad (GMR) aangepast op basis van de evaluatie werkwijze GMR. Voorheen werd er naast de themaraden ook vier keer per jaar een plenaire vergadering georganiseerd. Om efficiënter met de tijd om te gaan en gezien de GMR de voorkeur geeft aan de themaraden is afgesproken om vanaf 1 augustus 2019 alleen vier keer per jaar een themaraad te organiseren met een plenaire start en sluiting.

De GMR heeft de volgende werkgroepen:

- Financiën en huisvesting (voorzitter M. den Otter)
- Personeel en organisatie (voorzitter L. Sloot)
- Onderwijs, kwaliteit, ICT en communicatie (voorzitter P. Jonkers)

Op 11 februari, 7 mei en 12 november hebben themaraden plaatsgevonden. Op 8 april en 11 juni hebben plenaire vergaderingen plaatsgevonden.

Voorzitter: Monica van den Eshof, leerkracht De Taaltuin.

Vicevoorzitter: Eva Parent, leerkracht De Singel.

Ad interim-voorzitter: Peter van Mil, leerkracht De Klinker

Administratieve ondersteuning door Nichola Capel, medewerker bestuursbureau.

De GMR heeft instemming gegeven op de volgende onderwerpen:

- Invulling taken en werkzaamheden functionaris gegevensbescherming
- Bestuursformatieplan 2019 – 2023
- Meerjarig beleidsplan 2019 - 2023

De GMR heeft adviezen uitgebracht over de begroting en jaarplan 2019.

De volgende onderwerpen zijn aan bod geweest:

Inclusief onderwijs

Godsdienstonderwijs

Lerarentekort: zij – instroom, statushouders

Kwaliteitskaart vrijwillige mobiliteit

Faciliteitenregeling, omgaan met werkdrukgeden, omgaan met de staking

Huisvesting: nieuwbouw Loep, Integraal huisvestingsplan en meerjarenonderhoudsbegroting

Evaluatie studiedagen

Vakantieregeling 2019 – 2020

Terugkoppeling vierjaarlijks onderzoek van de Inspectie

Financiën, waaronder de rapportages, jaarverslag en jaarrekening 2018

Visie op ICT en gezamenlijk inkoop

Deelname auditcommissies Raad van Toezicht

**STICHTING PRIMO SCHIEDAM
TE VLAARDINGEN**

Rapport inzake jaarstukken 2019

INHOUDSOPGAVE

Pagina

JAARREKENING

1	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	4
2	Balans per 31 december 2019, vergelijkende cijfers per 31 december 2018	10
3	Staat van Baten en Lasten 2019, vergelijkende cijfers 2018	12
4	Kasstroomoverzicht 2019	13
5	Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans	14
6	Verantwoording Subsidies	19
7	Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	20
8	Overzicht verbonden partijen	24
9	Wet Normering Topinkomens	25
10	Niet in de balans opgenomen verplichtingen	29
11	Ondertekening	30
12	Gebeurtenissen na balansdatum	31
13	(Voorstel) Bestemming van het resultaat	32

OVERIGE GEGEVENS

14	Gegevens Rechtspersoon	34
15	Controleverklaring	35

JAARREKENING

1 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo), de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's (€).

Activiteiten

Stichting Primo Schiedam is het bevoegd gezag van 11 openbare basisscholen en de activiteiten bestaan uit het verzorgen van primair onderwijs in de regio Schiedam.

Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Primo Schiedam (geregistreerd onder KvK-nummer 24387235) is feitelijk gevestigd op Burgemeester van Lierplein 77 te Vlaardingen.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van Stichting Primo Schiedam zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

Financiële instrumenten

De effecten opgenomen onder de financiële vaste activa en de vlottende activa, voor zover deze betrekking hebben op de handelsportefeuille of met betrekking tot eigen-vermogensinstrumenten buiten de handelsportefeuille, alsmede derivaten met een onderliggende beursgenoteerde waarde, worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Alle overige in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn gewaardeerd tegen de (geamortiseerde) kostprijs.

De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn. Indien niet direct een betrouwbare reële waarde is aan te wijzen, wordt de reële waarde benaderd door deze af te leiden uit de reële waarde van bestanddelen of van een soortgelijk financieel instrument, of met behulp van waarderingsmodellen en waarderingstechnieken. Hierbij wordt gebruikgemaakt van recente gelijksoortige 'at arm's length'-transacties, van de DCF-methode (contante waarde van kasstromen) en/of van optiewaarderingsmodellen, rekening houdend met specifieke omstandigheden.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Stichting Primo en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur. Op terreinen wordt niet afgeschreven. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht. Voor de vaststelling of voor een materieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering wordt verwezen naar betreffende paragraaf. Subsidies op investeringen worden als schuld op de balans verantwoord en gelijk aan de afschrijvingstermijnen van de hiermee corresponderende investeringen in jaarlijkse termijnen ten laste van het resultaat gebracht.

Voor de toekomstige kosten van groot onderhoud aan de bedrijfsgebouwen is een voorziening voor groot onderhoud gevormd. De toevoeging aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden van groot onderhoud verloopt.

Boekresultaten op materiële vast activa worden in de staat van baten en lasten bij de afschrijvingskosten verantwoord.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

	Afschrijving	Grensbedrag
Gebouwen	5%	€ 500,00
ICT/Computers	5% - 50%	€ 500,00
Inventaris	5% - 20%	€ 500,00
Meubilair	5% - 10%	€ 500,00
Overige activa	7%	€ 500,00
Leermiddelen	12,50%	€ 500,00

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingsverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord. Een bijzondere waardevermindering van goodwill wordt niet teruggenomen.

Bij een investering in eigen-vermogensinstrumenten gewaardeerd tegen kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het financiële actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de actuele vermogenskostenvoet voor een soortgelijk financieel actief. Het bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt slechts teruggenomen indien er aanwijzingen zijn dat een in voorgaande jaren in de jaarrekening verwerkt verlies als gevolg van waardevermindering niet meer aanwezig is of veranderd is.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn (nagenoeg) gelijk aan de nominale waarde. De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vordering.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn opgenomen tegen nominale waarde. Tenzij anders vermeld staan de liquide middelen ter vrije beschikking van het bevoegd gezag.

Eigen vermogen

Algemene reserve

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserves. Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen. De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperkte bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht. De bestemmingsreserve betreft geen verplichting, het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

Overige bestemmingsreserves

De overige bestemmingsreserves zijn opgebouwd met als doel de terugloop van de bekostiging van de gewichtengelden op te vangen, het op peil houden van de kwaliteit van de scholen, outplacementtrajecten voor medewerkers, tekorten op onderhoud van de scholen, investeringen in duurzaamheid.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Pensioenvoorzieningen worden gewaardeerd op basis van actuariële grondslagen. De overige voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de blijfkans. Bij het contant maken is de marktrente van 1% als disconteringsvoet gehanteerd.

Voorziening onderhoud

Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

De jaarlijkse dotatie aan de voorziening is gebaseerd op het uitgangspunt van dotatie egalisatie.

Voorziening Loonbetaling bij ziekte

De voorziening vanwege loondoorbetaling bij ziekte wordt gevormd voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid. In deze voorziening zijn tevens begrepen eventuele ontslagvergoedingen te betalen aan deze personeelsleden. De voorziening loondoorbetaling bij ziekte wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte loondoorbetalingen gedurende het dienstverband.

Pensioenvoorziening

De stichting heeft één pensioenregeling. Dit betreft een Nederlandse regeling welke wordt gefinancierd door afdrachten aan pensioenuitvoerders, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

De stichting heeft geen verplichtingen tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van tekorten bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Per 31 december 2019 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 97,8%.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn (nagenoeg) gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop ze betrekking hebben.

Rijksbijdragen

Onder de Rijksbijdragen OCW/EZ worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie OCW/EZ. Tevens worden hier de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbetalingen van de Rijksbijdrage verantwoord.

De ontvangen (normatieve) Rijksbijdragen en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het waarop de toekenning betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoordt in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden

Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de Gemeente, Provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW/EZ, Gemeenten, Provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen

Periodiek betaalbare beloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst-en-verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

Stichting Primo Schiedam heeft alle pensioenregelingen verwerkt volgens de verplichtingenbenadering. De over het verslagjaar verschuldigde premie wordt als last verantwoord. Mutaties in de pensioenvoorziening worden ook in de winst-en-verliesrekening verwerkt. Zie ook de grondslagen voor waardering van activa en passiva, bij Pensioenvoorziening.

Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereedheid voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN HET KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

FINANCIËLE INSTRUMENTEN EN RISICOBEBEERSING

Marktrisico

Rente- en kasstroomrisico

Stichting Primo Schiedam loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder financiële vaste activa, effecten en liquide middelen) en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen).

Voor vorderingen en schulden met variabele renteaftspraken loopt Stichting Primo Schiedam risico ten aanzien van toekomstige kasstromen; met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt Stichting Primo Schiedam risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de marktrente.

Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

Met betrekking tot bepaalde vastrentende schulden (achtergestelde leningen) heeft Stichting Primo Schiedam renteswaps gecontracteerd, zodat zij variabele rente ontvangt en vaste rente betaalt.

	31 december 2019		31 december 2018	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	772.841		1.871.615	
Bestemmingsreserve (publiek)	<u>6.007.535</u>		<u>4.647.030</u>	
		6.780.376		6.518.645
Voorzieningen				
Personeelsvoorziening	553.705		430.014	
Voorziening onderhoud	<u>2.717.663</u>		<u>2.941.343</u>	
		3.271.368		3.371.357
Kortlopende schulden				
Crediteuren	159.200		384.619	
Overige projecten	239.119		115.905	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	856.529		845.456	
Schulden terzake van pensioenen	265.596		214.383	
Overlopende passiva	<u>1.050.041</u>		<u>673.143</u>	
		2.570.485		2.233.506
		<u>12.622.229</u>		<u>12.123.508</u>

3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2019, VERGELIJKENDE CIJFERS 2018

	2019		Begroot 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
Baten						
Rijksbijdragen	22.812.560		21.638.042		21.417.452	
Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden	1.958.914		1.993.248		2.033.781	
Overige baten	1.816.860		1.378.567		1.752.648	
Som der baten		26.588.334		25.009.857		25.203.881
Lasten						
Personeelslasten	20.601.313		20.007.430		19.119.099	
Afschrijvingen	463.092		481.207		479.616	
Huisvestingslasten	3.215.620		2.910.320		2.920.425	
Overige lasten	2.040.340		1.767.915		2.012.315	
Totaal lasten		26.320.365		25.166.872		24.531.455
Saldo baten en lasten		267.969		-157.015		672.426
Financiële baten en lasten		-6.238		7.050		-2.955
Nettoresultaat		<u>261.731</u>		<u>-149.965</u>		<u>669.471</u>

4 KASSTROOMOVERZICHT 2019

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

	2019		2018	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten	267.969		672.426	
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	463.092		479.615	
Mutatie voorzieningen	-99.989		188.232	
Veranderingen in het werkkapitaal:				
Mutatie vorderingen	969.328		-1.430.257	
Mutatie kortlopende schulden (exclusief kortlopend deel van de langlopende schulden)	336.979		-602.343	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		1.937.379		-692.327
Ontvangen interest	330		3.178	
Betaalde bankkosten	-6.568		-6.133	
		-6.238		-2.955
Kasstroom uit operationele activiteiten		1.931.141		-695.282
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa		-723.812		-393.282
		1.207.329		-1.088.564
Samenstelling geldmiddelen				
	2019		2018	
	€	€	€	€
Geldmiddelen per 1 januari		6.234.786		7.323.350
Mutatie liquide middelen		1.207.329		-1.088.564
Geldmiddelen per 31 december		7.442.115		6.234.786

5 TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE BALANS

ACTIVA

Materiële vaste activa

	Gebouwen	Inventaris en apparatuur	Leer- middelen	Vervoer- middelen	Overige materiele vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
<i>Boekwaarde per 1 januari 2019</i>						
Aanschaffingswaarde	8.638	4.603.872	966.991	-	24.919	5.604.420
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-783	-2.692.931	-681.047	-	-22.139	-3.396.900
	<u>7.855</u>	<u>1.910.941</u>	<u>285.944</u>	<u>-</u>	<u>2.780</u>	<u>2.207.520</u>
<i>Mutaties</i>						
Investerings	-	647.867	46.396	29.549	-	723.812
Afschrijvingen	-432	-369.796	-85.214	-5.894	-1.756	-463.092
	<u>-432</u>	<u>278.071</u>	<u>-38.818</u>	<u>23.655</u>	<u>-1.756</u>	<u>260.720</u>
<i>Boekwaarde per 31 december 2019</i>						
Aanschaffingswaarde	8.638	5.251.739	1.013.387	29.549	24.919	6.328.232
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-1.215	-3.062.727	-766.261	-5.894	-23.895	-3.859.992
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>7.423</u>	<u>2.189.012</u>	<u>247.126</u>	<u>23.655</u>	<u>1.024</u>	<u>2.468.240</u>

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen en overlopende activa

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Debiteuren		
Debiteuren	439.823	365.702
	<u>439.823</u>	<u>365.702</u>
Voorziening dubieuze debiteuren	-	-40.000
	<u>439.823</u>	<u>325.702</u>

Per 31 december 2019 staan er geen vorderingen open waarvoor een voorziening dubieuze debiteuren gevormd dient te worden.

Stichting Primo Schiedam te Vlaardingen

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Vordering op OCW		
Ministerie van OCW	1.131.261	1.076.097
Vorderingen op Samenwerkingsverband		
Vordering op Samenwerkingsverband	217.270	114.258
Vorderingen op gemeenten en andere overheden		
Gemeente inzake vandalisme	25.473	27.988
Gemeente inzake projecten	35.276	96.104
Overige projecten	-	19.024
Vorderingen op gemeenten en andere overheden	252.276	858.273
	313.025	1.001.389
Overige vorderingen en overlopende activa		
Overige vorderingen	203.699	930.797
Overlopende activa	406.796	232.960
	610.495	1.163.757
Overige vorderingen		
Rekening-couranten Wijzer in Onderwijs en Wijzer in Opvang	-	202.985
Waarborgsommen	153.618	154.068
Nog te factureren bedragen	49.064	572.889
Netto salaris	1.017	855
	203.699	930.797
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde posten	406.335	231.132
Nog te ontvangen posten	150	1.053
Rente	311	775
	406.796	232.960
Liquide middelen		
Een bedrag van € 137.957 betreft de middelen van ouderraden en staat niet ter vrije beschikking van het bestuur van Stichting Primo Schiedam.		
Tegoeden op bankrekeningen	4.080.350	2.951.445
Deposito en spaarrekeningen	3.359.325	3.281.869
Kas	2.440	1.472
	7.442.115	6.234.786

PASSIVA

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Eigen vermogen		
Algemene reserve	772.841	1.871.615
Bestemmingsreserve (publiek)	6.007.535	4.647.030
	<u>6.780.376</u>	<u>6.518.645</u>

Schoolreserve

Jaarlijks worden de materiële schoolresultaten van het voorgaande jaar aan de schoolreserves toegevoegd. Scholen hebben de mogelijkheid om tijdelijke exploitatietekorten in het eerstvolgende jaar ten laste van deze reserve te brengen. Voorwaarde is dat uitzicht op herstel van resultaat bestaat.

	Stand per 1-1-2019	Resultaat 2019	Overige mutaties	Stand per 31-12-2019
	€	€	€	€
Algemene reserve				
Algemene reserve	1.871.615	-1.098.774	-	<u>772.841</u>

Bestemmingsreserve (publiek)

Reserve bijzondere- en aanvullende bekostiging	-	728.025	-	728.025
Reserve schoolbudget	1.480.532	632.480	-	2.113.012
Egalisatiereserve Schiedam	19.661	-	-	19.661
Overige bestemmingsreserves	3.146.837	-	-	3.146.837
	<u>4.647.030</u>	<u>1.360.505</u>	<u>-</u>	<u>6.007.535</u>

Reserve bijzondere- en aanvullende bekostiging

In 2019 zijn in de vorm van een éénmalige bijzondere bekostiging én een aanvulling op de Lumpsumbekostiging middelen ontvangen vanuit de overheid. Deze middelen zijn ontvangen ter dekking van bedragen die in februari 2020 zijn uitgekeerd aan medewerkers als gevolg van de in 2020 afgesloten CAO voor het onderwijs. Per saldo komen de aanvullende middelen en de verstrekte betalingen in februari overeen met elkaar.

Overige bestemmingsreserves

De overige bestemmingsreserves zijn opgebouwd met als doel de terugloop van de bekostiging van de gewichtengelden op te vangen, het op peil houden van de kwaliteit van de scholen, outplacementtrajecten voor medewerkers, tekorten op onderhoud van de scholen, investeringen in duurzaamheid.

Voorzieningen

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Personeelsvoorzieningen		
Voorziening jubilea	413.300	398.464
Voorziening langdurig zieken	140.405	31.550
	<u>553.705</u>	<u>430.014</u>

	Jubileum PO	Langdurig zieken	Totaal
	€	€	€

Personeelsvoorzieningen

Stand per 1-1-2019	398.464	31.550	430.014
Dotatie	42.304	140.405	182.709
Onttrekking	-27.468	-	-27.468
Vrijval	-	-31.550	-31.550
Stand per 31-12-2019	<u>413.300</u>	<u>140.405</u>	<u>553.705</u>
Kortlopend deel <1 jaar	31.064	70.938	102.002
Langlopend deel >1 jaar	382.236	69.467	451.703

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Onderhoudsvoorziening		
Voorziening onderhoud	<u>2.717.663</u>	<u>2.941.343</u>

Voorziening
onderhoud
€

Onderhoudsvoorziening

Stand per 1-1-2019	2.941.343
Dotatie	884.000
Onttrekking	-1.107.680
Stand per 31-12-2019	<u>2.717.663</u>
Kortlopend deel <1 jaar	85.810
Langlopend deel >1 jaar	2.631.853

Voorziening onderhoud

De voorziening groot onderhoud houdt verband met toekomstig groot onderhoud aan de panden en installaties en is grotendeels langlopend.

De jaarlijkse dotatie aan de voorziening is gebaseerd op het uitgangspunt van de dotatie egalisatie.

Kortlopende schulden

	31-12-2019	31-12-2018
	€	€
Schulden aan leveranciers		
Crediteuren	159.200	384.619
Overige projecten		
Overige projecten	239.119	98.134
Gemeente overige subsidies	-	471
OCW subsidie gelijke kansen	-	17.300
	239.119	115.905
Overige belastingen, premies sociale verzekeringen en pensioenen		
Te betalen BTW	3.179	-10.521
Belastingen en sociale verzekeringen	804.480	787.764
Premie vervangings- en participatiefonds	48.870	68.213
	856.529	845.456
Schulden terzake van pensioenen		
Premies pensioenen	265.596	214.383
Overige schulden en overlopende passiva		
Overlopende passiva	1.050.041	673.143
Overlopende passiva		
Vakantiegeld	641.962	620.058
Nog te betalen kosten	147.646	46.715
Vooruitontvangen subsidies OCW en overige bedragen	260.433	6.370
	1.050.041	673.143

6 VERANTWOORDING SUBSIDIES

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule
(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebbend op de EL&I subsidies)

Omschrijving	Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag toewijzing €	Ontvangen t/m 2019 €	Prestatie afgerond Ja / Nee
Studieverlof	DL/B/110284	20-9-2019	12.093	12.093	Nee
Studieverlof	DL/B/110284	20-9-2019	12.093	12.093	Nee
Studieverlof	DL/B/110284	22-12-2019	7.558	7.558	Nee
Studieverlof	DL/B/110284	20-9-2019	12.093	12.093	Nee
Studieverlof	DL/B/110284	20-9-2019	9.674	9.674	Nee
Studieverlof	DL/B/110284	20-9-2019	26.604	26.604	Nee
Studieverlof	DL/B/110284	20-11-2019	-7.256	-7.256	Ja
Geleijde kansen onderwijs	GKO17023	20-12-2017	70.000	70.000	Ja
Reg. Aanpak lerarentekort	RAL 9053	19-8-2019	193.024	193.024	Nee
Totaal			335.883	335.883	

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule
(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebbend op de EL&I subsidies)

G2.A Aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing €	Ontvangen t/m 2019 €	Totale kosten te verr overschot ultime verslagjaar (naar balanspost 2.4.4) €
nvt					
Totaal					

G2.B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing €	Saldo 1-1-2019 €	Ontvangen in verslagjaar €	Lasten in verslagjaar €	Totale kosten 31-12-2019 €	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar €
nvt								
Totaal								

7 TOELICHTING OP DE TE ONDERSCHIEDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Baten

	2019	Begroot 2019	2018
	€	€	€
Rijksbijdragen			
Rijksbijdrage OCW	21.303.753	20.307.629	20.108.907
Overige subsidies OCW/EZ	756.965	642.247	715.644
Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage SVW	751.842	688.166	592.901
	<u>22.812.560</u>	<u>21.638.042</u>	<u>21.417.452</u>
Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden			
Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en subsidies	<u>1.958.914</u>	<u>1.993.248</u>	<u>2.033.781</u>
Overige baten			
Verhuur	1.036.529	833.092	925.625
Inleenvergoeding personeel	404.280	336.800	448.825
Ouderbijdragen	229.268	107.800	177.891
Bijdrage van derden	91.850	57.375	140.173
Overige	54.933	43.500	60.134
	<u>1.816.860</u>	<u>1.378.567</u>	<u>1.752.648</u>

Lasten

	2019		Begroot 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
Personeelslasten						
Brutolonen en salarissen	14.569.184		14.841.534		13.890.438	
Sociale lasten	2.047.212		2.149.005		1.930.347	
Premies participatiefonds	539.882		-		629.769	
Premies vervangingsfonds	29.694		-		25.994	
Pensioenpremie	2.329.436		2.367.673		1.872.496	
	<u>19.515.408</u>		<u>19.358.212</u>		<u>18.349.044</u>	
Mutaties personele voorzieningen	151.160		12.500		183.591	
Personeel niet in loondienst	96.671		40.400		72.730	
Overig*	931.844		629.029		665.733	
	<u>1.179.675</u>		<u>681.929</u>		<u>922.054</u>	
Overige uitkeringen		-93.770		-32.711		-151.999
	<u>20.601.313</u>		<u>20.007.430</u>		<u>19.119.099</u>	

* De overige personeelskosten bestaan o.a. voor een bedrag van € 369.872 (2018: € 238.552) uit scholing, cursussen en studiedagen en voor een bedrag van € 193.081 (2018: € 174.830) uit reis- en verblijfkosten. In 2019 is van de personeelslasten voor een bedrag van € 229.380 (2018: € 448.825) gedetacheerd (zie bij overige baten).

Personeelsleden

Bij de stichting waren in 2019 gemiddeld 299 fte werkzaam (2018: 284).

DIR: 14 (2018:14)

OP: 215 (2018: 205)

OOP: 70 (2018: 65)

Afschrijvingen

	2019		Begroot 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
Gebouwen en terreinen	432		-		432	
Inventaris en apparatuur	369.796		383.904		381.421	
Leermiddelen	85.214		95.636		96.007	
Vervoermiddelen	5.894		1.667		-	
Overige materiële vaste activa	1.756		-		1.756	
		<u>463.092</u>		<u>481.207</u>		<u>479.616</u>

	2019		Begroot 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€

Huisvestingslasten

Huur	239.219		263.784		197.561	
Klein onderhoud en exploitatie	753.697		397.914		558.409	
Energie en water	460.319		471.369		472.772	
Schoonmaakkosten	695.555		693.114		595.177	
Heffingen	97.110		95.440		89.700	
Dotatie onderhoudsvoorziening	884.000		924.000		899.000	
Bewaking/beveiliging	58.039		28.320		37.616	
Overig	27.681		36.379		70.190	
		<u>3.215.620</u>		<u>2.910.320</u>		<u>2.920.425</u>

	2019		Begroot 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
Overige lasten						
Administratie en beheer	96.726		80.500		107.051	
Klein inventaris en aanschaffingen	80.816		62.800		139.567	
Telefoon- en portokosten	57.594		50.150		39.768	
Kantoorartikelen	9.637		8.145		7.358	
Accountantskosten	51.952		48.000		64.326	
Deskundigsheidsadvies / juridische kosten	11.507		21.950		11.988	
Vergaderkosten	2.078		4.233		2.022	
Honorarium+organisatiekosten						
RvT	43.263		50.000		42.554	
PR en marketing	84.649		35.048		27.288	
Totaal administratie- en beheerslasten		438.222		360.826		441.922
Leermiddelen	285.765		308.625		342.579	
ICT licenties e.d.	420.776		365.012		342.424	
Totaal leermiddelen		706.541		673.637		685.003
Wervingskosten	14.046		14.400		13.833	
Representatiekosten	9.160		11.558		10.213	
Buitenschoolse cq. bijzondere activiteiten	211.018		87.821		193.226	
Contributies	50.822		51.475		54.311	
Abonnementen	21.178		17.108		15.066	
Medezeggenschapsraad	3.951		2.925		2.101	
Verzekeringen	11.284		9.150		8.958	
Reproductiekosten, drukwerk. schoolgids	102.499		81.580		105.375	
Overige*	471.619		457.435		482.307	
		895.577		733.452		885.390
		<u>2.040.340</u>		<u>1.767.915</u>		<u>2.012.315</u>

* In post overige is een bedrag van € 381.061 (2018: € 407.897) opgenomen inzake diverse projecten.

	2019	2018
	€	€
Accountantsshonoraria		
Onderzoek van de jaarrekening	35.674	42.827
Andere controleopdrachten	10.500	9.713
Fiscale adviesdiensten	5.778	8.836
Andere niet-controlediensten	-	2.950
	<u>51.952</u>	<u>64.326</u>

	2019		Begroot 2019		2018	
	€	€	€	€	€	€
Financiële baten en lasten						
Rentebaten	330		8.000		3.178	
Rentelasten en bankkosten	<u>-6.568</u>		<u>-950</u>		<u>-6.133</u>	
		<u>-6.238</u>		<u>7.050</u>		<u>-2.955</u>

8 Overzicht verbonden partijen

Verbonden partijen

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-2019	Resultaat jaar 2019	Omzet 2019	Verklaring art. 2:403 BW ja/nee	Deelname percentage	Consolidatie ja/nee
-----------------	-----------------	------------------	-------------------	---------------------------	---------------------	------------	---------------------------------	---------------------	---------------------

Onderwijs Dat Past	Stichting	Schiedam	4	nvt	nvt	nvt	Nee	0	Nee
--------------------	-----------	----------	---	-----	-----	-----	-----	---	-----

De belangrijkste activiteit van de stichting is het begeleiden van zorgleerlingen.

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

Stichting Primo Schiedam participeert in Onderwijs Dat Past. Er is geen sprake van overheersende zeggenschap. Om die reden zijn de cijfers van het samenwerkingsverband van Onderwijs Dat Past niet geconsolideerd in de jaarrekening van Stichting Primo Schiedam.

WNT-VERANTWOORDING 2019 STICHTING PRIMO SCHIEDAM

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Primo Schiedam. Het voor Stichting Primo Schiedam toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 152.000.

Criteria ten behoeve van vaststelling bezoldigingsklasse.

Criterium:		complexiteits- punten
Gemiddelde totale baten:	5 tot 25 miljoen	4
Gemiddeld aantal leerlingen:	2.500 tot 10.000	3
Gewogen onderwijssoorten:	2	2
Totaal complexiteitspunten		<u>9</u>

Stichting Primo wordt ingedeeld in Klasse D.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Bedragen x € 1

**Dhr. P.
Jonkers**

Functiegegevens	Directeur/ Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking	ja

Totaal bezoldiging 2019

Bezoldiging plus belastbare onkostenvergoedingen	109.382
Beloningen betaalbaar op termijn	19.490

<i>Subtotaal</i>	<u>128.872</u>
------------------	----------------

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	152.000
---	---------

-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-
--	---

Totaal bezoldiging 2019	<u><u>128.872</u></u>
--------------------------------	-----------------------

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
--	--------

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
---	--------

Gegevens 2018

Functiegegevens	Directeur/ Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking	ja

Totaal bezoldiging 2018

Bezoldiging plus belastbare onkostenvergoedingen	109.242
Beloningen betaalbaar op termijn	17.775

<i>Subtotaal</i>	<u>127.017</u>
------------------	----------------

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	146.000
---	---------

Totaal bezoldiging 2018	<u><u>127.017</u></u>
--------------------------------	-----------------------

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	Dhr. F. van Oosten	Mw. A. Elenbaas-van Ommen	Dhr. F. van Oosten	Mw. A. Elenbaas-van Ommen
Functiegegevens	Voorzitter	Vice-voorzitter		
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 1/11		
Bezoldiging 2019*				
Totale bezoldiging	7.500	6.000	-	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	22.800	12.667		
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.		
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.		
Gegevens 2018				
Functiegegevens	Voorzitter	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/11-31/12	1/1-31/10	1/1-31/10	1/11-31/12
Bezoldiging 2018				
Totale bezoldiging	1.042	7.500	5.208	1.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	3.650	18.250	12.167	2.433
Bedragen x € 1	Mw. M. van de Plasse	Mw. Z. Cimtay	Dhr. E. Collignon	Mw. K. van der Meulen
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2019	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/11 - 31/12
Bezoldiging 2019*				
Totale bezoldiging	6.000	6.000	6.000	1.500
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	15.200	15.200	15.200	2.533
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	-	-	-
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2018				
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	
Bezoldiging 2018				
Totale bezoldiging	6.000	6.000	6.000	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	14.600	14.600	14.600	-

Dhr. E. van
Hoog-
teijlingen

Bedragen x € 1

Functiegegevens

Lid

Aanvang en einde functievervulling in 2019

Bezoldiging 2019*

Totale bezoldiging

-

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum

-

-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag

-

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan

n.v.t.

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling

n.v.t.

Gegevens 2018

Functiegegevens

Aanvang en einde functievervulling in 2018

Bezoldiging 2018

Totale bezoldiging

-

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum

-

* Formele benoeming heeft per 1-1-2020 plaatsgevonden. In de periode van oktober tot december 2019 is sprake geweest van voorbereidende werkzaamheden en hier is, conform afspraak, een vergoeding van € 1.500 voor verstrekt. Als er sprake was geweest van een formele benoeming per 1-10-2019 dan had de verstrekte vergoeding binnen de kaders van de WNT plaatsgevonden.

Voor elke hierboven vermelde onverschuldigde betaling is een vordering ingesteld die is inbegrepen in de post 'Overige vorderingen'.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2019 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dienen te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

9 Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Huur

Dit betreft een huurovereenkomst voor het pand Burgemeester van Lierplein te Vlaardingen tot 31 december 2023. De huurverplichting bedraagt in totaal € 193.179. Hiervan vervalt een bedrag van € 68.088 binnen één jaar.

Onderhoudsovereenkomst kopieermachines

Met Sharp is op 1 september 2016 een onderhoudsovereenkomst voor de kopieermachines afgesloten voor de duur van 5 jaar. De jaarlijkse verplichting is gebaseerd op de werkelijke afdrukken. De verplichting is € 64.890 incl. B.T.W. per jaar.

Schoonmaakovereenkomst

Op 17 november 2017 is er een contract met CSU voor de schoonmaak van de scholen voor 24 maanden afgesloten ingaande op 1 januari 2018 en geldig tot en met 31 december 2019. De jaarlijkse verplichting bedraagt € 648.900 incl. B.T.W.

Leveringsovereenkomst energie

Op 1 januari 2015 is er met de DVEP een leveringsovereenkomst overeengekomen voor de duur van 6 jaar. De jaarlijkse verplichting bedraagt € 183.340 incl. B.T.W. per jaar.

Onderhoudsovereenkomst koffiemachine

Op 27 oktober 2016 is er een onderhouds- en leveringsovereenkomst met Eden afgesloten voor de duur van 5 jaar. De jaarlijkse verplichting bedraagt € 914 incl. B.T.W.

Overige niet verwerkte verplichtingen en risico's

Duurzame inzetbaarheid

Er is geen voorziening gevormd voor de gespaarde uren duurzame inzetbaarheid in het kader van het ouderenverlof voor werknemers van 57 jaar of ouder. Per 31-12-2019 zijn geen afspraken met medewerkers gemaakt om de uren duurzame inzetbaarheid te sparen.

Ondertekening van de jaarrekening

Vlaardingen, 2020

Directeur / Bestuurder

Dhr. P. Jonkers

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier dienen te worden toegelicht.

(VOORSTEL) BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

	Resultaat 2019		
	€	€	€
10 (Voorstel) Bestemming van het resultaat			
Algemene reserve	-1.098.774		-1.098.774
<u>Bestemmingsreserve (publiek)</u>			
Reserve bijzondere en aanvullende bekostiging	728.025		
Reserve schoolbudget	632.480		
		1.360.505	
Totaal bestemmingsreserves			1.360.505
Totaal resultaat			261.731

OVERIGE GEGEVENS

GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Naam: Stichting Primo Schiedam
Adres: Burgemeester van Lierplein 77, 3134 ZB Vlaardingen
Telefoon: 010-4260446

E-mailadres: info@primoschiedam.nl
Internetsite: www.primoschiemdam.nl
Bestuursnummer: 41567
Contactpersoon: Dhr. P. Jonkers
Telefoon: 010-4260446

13GL	Openbare basisschool De Peperklip
13LM	Openbare basisschool De Singel
13XQ	Montessorischool Schiedam
14AZ	Openbare basisschool Het Kleurrijk
14EC	Openbare basisschool Het Startblok
14GW	Brede Openbare basisschool De Taaltuin
14XU	Openbare basisschool Het Windas
15EJ	Openbare basisschool Loep
15HT	Openbare basisschool De Violier
15KN	Openbare Daltonschool De Klinker
19VE	Openbaar Speciaal Onderwijs De Poldervaart

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de raad van toezicht van
Stichting Primo Schiedam
Burgemeester van Lierplein 77
3134 ZB VLAARDINGEN

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Primo Schiedam te VLAARDINGEN gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Primo Schiedam op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

- (1) de balans per 31 december 2019;
- (2) de staat van baten en lasten over 2019; en
- (3) de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Primo Schiedam zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven *postadres*
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

accountants
onderwijs & kinderopvang

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven postadres
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

accountants
onderwijs & kinderopvang

085 - 0200 093
mail@wijsaccountants.nl

Eindhoven *postadres*
Bogert 16
5612 LZ Eindhoven

Maarssen
Bisonspoor 7023
3605 LT Maarssen

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 16 juni 2020
Wijs Accountants

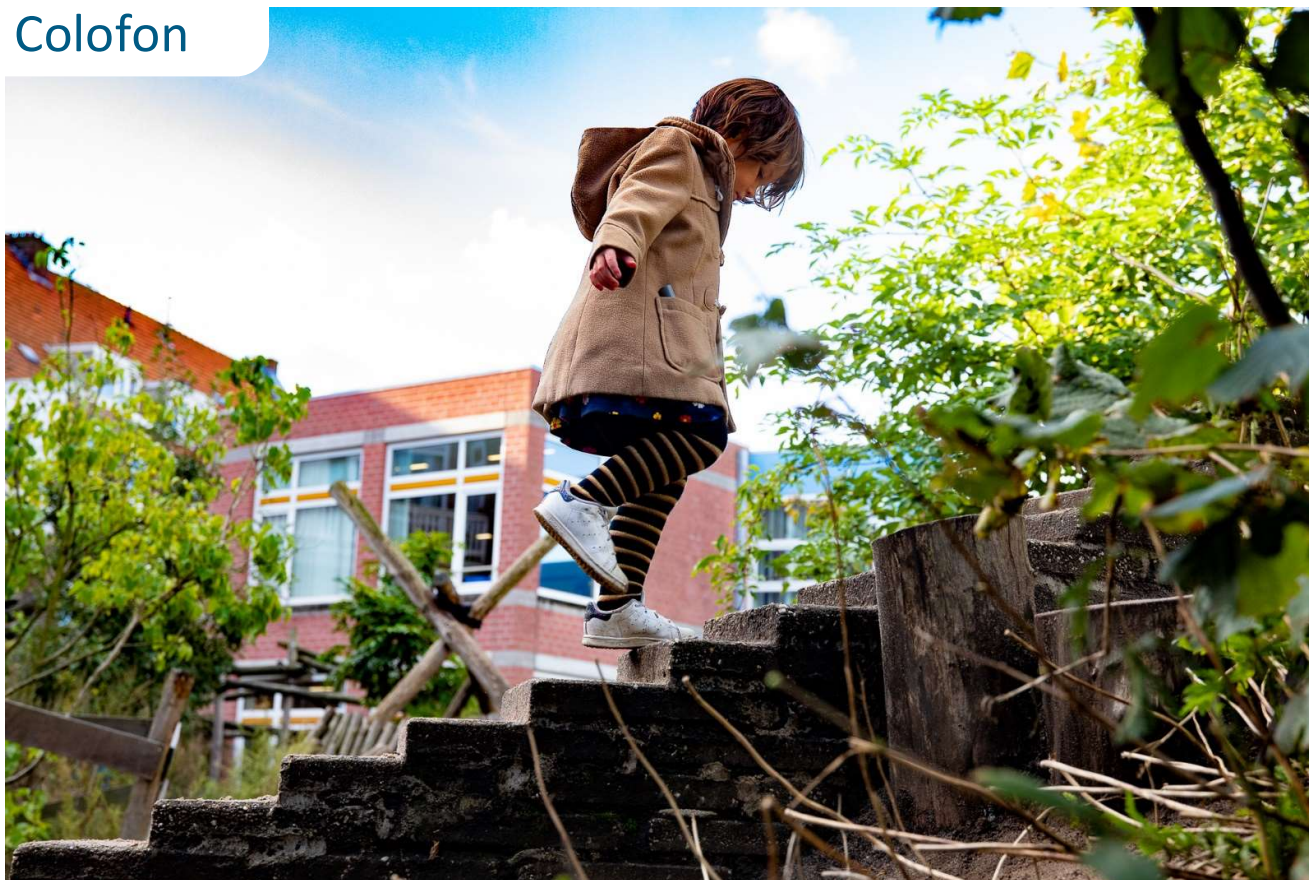
Was getekend: M.A.M. Heijligers AA

Kenmerk: 2020.0161.conv

IBAN NL69 ABNA 0636 0375 33
KVK 58941487
BTW nr NL.8532.47.158.B01

wijsaccountants.nl

Colofon

Dit is een uitgave van Stichting Primo Schiedam©

Fotografie: Rebecca Emily Photography – met dank aan De Klinker, Het Kleurrijk, Montessori Schiedam & De Peperklip.

Juni 2020

ADRESSEN SCHOLEN

SBO De Poldervaart
Prinses Beatrixlaan 20
3121 JN Schiedam
010 470 11 88
directie.depoldervaart@primoschiedam.nl
www.poldervaartschiedam.nl
directeur: (Gyselle) G. van der Schoor

OBS De Taaltuin
Thorbeckesingel 4
3118 RW Schiedam
010 470 96 41
info.detaaltuin@primoschiedam.nl
www.taaltuinschiedam.nl
directeur (Jill) J. Pallenciaoe
vanaf 1 oktober 2019 directieteam:
(Saskia) S. van Berkhout & (Elsje)
E. Miedema

OBS De Peperklip
Fahrenheitstraat 2-4
3112 ZM Schiedam
010 415 26 85
info.depeperklip@primoschiedam.nl
www.peperklipschiedam.nl
directeur: (Feya) F. van Dreumel

OBS De Singel
Singel 5
3113 BE Schiedam
010 426 88 78
info.desingel@primoschiedam.nl
www.singelschiedam.nl
directeur: (Inge) I. Werneke

OBS Het Windas
Nachttegaallaan 2
3121 XP Schiedam
010 470 02 45
directie.hetwindas@primoschiedam.nl
www.windasschiedam.nl
directeur: (Mariëlle) M. van der Schoor

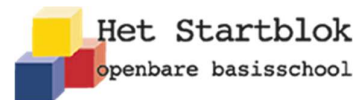
OBS Het Kleurrijk
Frans Halsplein 33
3117 WE Schiedam
010 426 96 61
info.kleurrijk@primoschiedam.nl
www.kleurrijkschiedam.nl
directeur: (Karlijn) K. Kroon

ODBS De Klinker
Bernardus IJzerdraatsingel 1
3123 CC Schiedam
010 470 95 01
directie.deklinker@primoschiedam.nl
www.klinkerschiedam.nl
directeur: (Hans) H. Loendersloot

Montessori Schiedam
Anthonie Muijsstraat 2
3117 LD Schiedam
010 273 00 20
info.montessori@primoschiedam.nl
www.montessorischiedam.nl
directeur: (Herman) H. Lamferkamp

OBS Het Startblok
Burgemeester van Haarenlaan 871
3119 GD Schiedam
010 473 78 89
info.hetstartblok@primoschiedam.nl
www.startblokschiedam.nl
directeur: (Walter) W. Konings

OBS Loep
Peter van Anrooylaan 1
3122 TA Schiedam
010 470 70 79
info.loep@primoschiedam.nl
www.loepschiedam.nl
directeur: (Annemieke) A. Jeene

OBS De Violier
Stockholm 1
3124 SG Schiedam
010 471 46 03
info.deviohier@primoschiedam.nl
www.violierschiedam.nl
directeur: (Betty) B. van Dam
(per 1-8-2020) (Mariska) M. Boer

*Stichting Primo Schiedam
Burg. van Lierplein 77
3134 ZB Vlaardingen
010-4260446
info@primoschiedam.nl
www.primoschiedam.nl*

Ter identificatie
Wijs Accountants
Eindhoven